

श्रीः
हरि सर्वोत्तम
वायु जीवोत्तम

Presented to,

Smt./Shri./Chi. _____

Each leaf of this book is evergreen and every page has a hidden flower which can make your life fragrant.

With love

From :

_____
_____
_____

**Narayana Panditacharya's
SRI NRUSIMHA STUTI**

(With Kannada transcreation and English translation by “Jeevi”)

॥ श्री नृसिंहस्तुतिः ॥

ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ

**ANANDA TEERTHA PRATISHTHANA
BANGALORE -560 028.**

SRI NRUSIMHA STUTI

(by : Narayana Panditacharya)

English & Kannada Translation with Sanskrit Text

Author (Translator) :

DR. G. V. KULKARNI

8-A/15, Jawahar Society, Govind Nagar,
Borivli (W), Mumbai - 400 092.

☎ : 808 09 25

E-mail : <jeevi@bom2.vsnl.net.in>

Publisher :

ANANDA TEERTHA PRATISHTHANA

Poornaprajna Nagar,
Kattariguppa Main Road,
Bangalore - 560 028.

1st Edition : August, 1993

(2000 Copies)

Revised Edition : August, 1999

(2000 copies)

Pages : 58

Cover Design :

GANJIFA RAGHUPATI BHAT

Printed at :

NAVIN PRINTERS

Matunga (W), Mumbai - 400 016.

☎ : 431 14 75

Price : Rs. 50/-

BLESSINGS

When we speak of Avatars of God, they are two fold. God manifests for the propagation of knowledge, and also for the exhibition of his prowess and power. Kapila - Vedavyasa - Dattatreya are the Avatars which gave priority for propagation of knowledge, preaching, and composing sacred texts. In Avatars like Varaha-Nrusimha-Parashurama, God showed his immeasurable power to subdue the evil power. In the Avatars like Rama and Krishna, the Lord has not only subdued evil power but also propagated knowledge and exhibited his power through his ideal conduct. Sri Nrusimha Avatar is famous for exhibiting divine power. In slaying the terrible demon like Hiranyakshapu, the Lord removes ignorance, fear and misery which dominate our inner minds. The grace of Nrusimha is necessary for removing the evil forces within and without.

Nrusimha stuti is one of the 'Pancha-stutis' which are revered and respected in the Madhwa literature. Narayana Panditacharya here, describes the awfully beautiful form of Lord Narasimha. The style, the metre, and the beautiful placement of right words take us to a magnificent divine world. The intense sound of words match with the profundity of meaning, giving the experience of thunder and lightning at one time. This stotra is mighty and thrilling at the same time.

Dr. G. V. Kulakarni has got the appreciation from all by translating Sri Vayu stuti into Kannada and English verse. His translation of Sri Nrusimha stuti is similar to that. It is not easy to translate stotras like Vayu stuti and Nrusimha stuti which are serious and magnanimous. I can say that 'Jeevi' has been successful in this difficult task. He has regaled the head (intellect) and heart (emotions) of the readers by his style which is simple, charming and melodious. For example :

भ्रमदविभवभृद्भूरिभूभारसद्भिद्भिद्

भिदनवविदवभूविभ्रमादभ्रशुभ्र।

ऋभुभवभयभेत्तर्भासि भो भो विभाभिः

दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे

॥ १४ ॥

This is translated into English and Kannada as under.

Earth can't bear the burden of demons,
thy brows can burn them
Even the Brahmas get prosperity by thee,
by thy compassionate looks
Thou art flawless and full of merits, thou should
clear all our fears
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power. (14)

ಭೂಭಾರಾದ ದೈತ್ಯರನು ದಮಿಸೆ ತವ ಭೃಕುಟ ಭಂಗ ಸಾಕು
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು ನೀಡೆ ತವ ಭ್ರೂಕಟಾಕ್ಷ ಬೇಕು
ದೋಷರಹಿತ ಗುಣಪೂರ್ಣ ನೀನು ಭಯ ದೂರಗೊಳಿಸೊ ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ. (14)

You can see how endearing and charming is the translation.

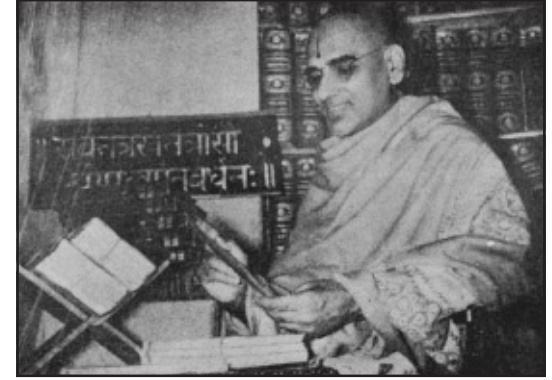
From the hard coconut shell of Sri Nrusimha stuti he has brought the sweet milk which flows in torrents. I pray HARI-VAYU to shower grace on 'Jeevi', the poet among poets, who has given such a beautiful gift.

Iti Narayan Smaranegalu.

(Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji)
Jagadguru Shri Madhwacharya
Moola Maha Samsthana,
Pejawar Adhokshaja Mutt,
Udupi

Dedicated to

*Panditaraj Panditaratna
Mahuli Gopalacharya
(1909 - 1984)*

jeevi

CONTENTS

ENGLISH SECTION

Page

Blessings <i>Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji</i>	5
Dedication	7
Foreword <i>Pandit Mahuli Vidyasimhachar</i>	9
Author's Words <i>Dr. G. V. Kulkarni</i>	11
Benefits of Parayana <i>G. V. K.</i>	13
An Appreciation <i>Dr. B. N. K. Sharma</i>	14
Sri Nrusimha Consiousness <i>Prof. R. G. Kulkarni</i>	15
Sri Nrusimha Stuti (English Rendering)	17

SANSKRIT SECTION

श्री नृसिंहस्तुति:	25
<i>By Narayana Panditacharya</i>	

KANNADA SECTION

ಆಶೀರ್ವಚನ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಜಿ	29
ಲೇಖಕರ ನುಡಿ 'ಜೀವಿ' ಕುಲಕರ್ಣಿ	31
ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಮಹಿಮೆ 'ಜೀವಿ'	34
ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ	37
ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ) 'ಜೀವಿ'	53

FOREWORD

Man, caught in the deplorable deterioration of morals, badly needs the help of the Invisible Force, which transcends all worldly limits and confines. He has been bewailing his faults and failings all along. There is none coming to his rescue when he is sinking hopelessly in the tempestuous mood of mind. At times, he feels his utter insignificance in this stupendous macrocosm. At every point, a dilemma is cast in front of him of choosing material prosperity or spiritual purity. His future is hidden in the mists and thick veil of obscurity. He has to rely absolutely on the Supreme Soul, All-Powerful and All-Compassionate, for his release and redemption. He has to prefer the magnitude of righteousness to the multitude of riches. He has to dedicate the light of his life and service of his soul unto the Lotus feet of the Almighty. It is considered to be the best golden means to attain long sought and supremely coveted salvation, i.e. Summum Bonum. Lord Narasimha, the incarnation of Sri Narayana, is the highest bestower of the loftiest ideals.

Lord Narasimha was the unique incarnation of the Supreme being to vanquish and conquer completely the frightening evil forces on the earth. It is unique, I say, because the form and features of Lord Narasimha were the most unexpected and beyond the imagination of any sentient being. Almighty Narasimha is infinitely replete with peerless prowess and matchless omniscience and unparalleled divine bliss. The episode of the Divinity Narasimha, demon Hiranyakashipu and the devotee Prahlada does not belong merely to the dead past or the bygone days of mythology. These characters represent different immortal attitudes of the world of all times. The fight between demon and devotee or the conflict between evil and divine forces is an absolutely dreadful one. These two forces are represented by father and son perfectly well. Srīmad Bhagvatam beautifully depicts both these characters and brings home to us the nature and behaviour of both father and son. Greed and hatred are the highest ideals in the view of Hiranyakashipu while faith and fearlessness are the greatest moving principles of Prahlada. The evil neither wants to die at any cost, nor lets the world to get rid of its unbearable grip of fierceful iron clutches. The evil force tries its utmost to guard itself from all corners of dangers it can imagine. But the divinity does have myriad ways and means, unimaginable and unthinkable to any other, even to great angels, and not at all to Satans. Satan exercises its brain in full to imagine the ways and modes of Divine being, but utterly fails even to faintly and remotely discern them. At last Divine Will prevails. We are convinced about how the Supreme supports and sustains him who surrenders unconditionally to the Highest power.

The reference of this great incarnation is initially traced in Rigveda. There is a hymn in the Rigveda which extols Lord Narasimha addressing him by name "Manya" and hence it is called "Manya Sookta." There is also a descriptive

reference in Taithireeya Aaranyaka. Again there are beautiful Upanishads namely “Narasimha Poorva Taapini” and “Narasimha Uttara Taapini” exclusively dealing with the Narasimha incarnation, wherein we are given a powerful Narasimha Mantra of highest mystical importance. And when we start studying puranic and mystical scriptures, we come across thousands of reference of Lord Narasimha. The Mahabharata, the greatest epic, mentions a context wherein Bheesma Pitamaha glorifies Lord Krishna identifying him with Lord Narasimha incarnation, Srimad Bhagavatam preserves the superbly wonderful story of Lord Narasimha and his ardent devotee Prahlada.

Sriman Madhwacharya, the profoundest philosopher and deepest devotee of this Avatara - as he is a devotee of innumerable other incarnations of Lord Vishnu - prays him and praises his rich attributes in unequivocal superlative terms. Sri Trivikrama Panditacharya, the author of this divine stotra,* had possessed marvellous powers with which human beings are rarely gifted. He was recognised as a prodigious genius, divinely commissioned to contribute to the greatest cause of propagating Madhwa philosophy. He was the greatest poet and profound philosopher of a very high order. He has authored many other treatises in the field of philosophy and literature of Madhwa school of thought. His contributions are exceedingly valuable to any earnest seeker of truth. His style, richly studded with charming ornaments, attracts and absorbs the head and heart of the reader. This stotram beautifully describes, devoutly praises and earnestly prays Lord Narasimha. This enables any devout votary of Lord Narasimha to propitiate his immortal blessings and dispel delusions, dejections and depressions in worldly and meta-worldly matters.

The rendering of this stotra into Kannada and English is very lucid and lovable. Beautifully worded, these translations help readers - who cannot understand Sanskrit Stotra in its divinely wonderful form - to know the purport of the Stotra considerably well. Readers can enjoy fully from first to last. Each and every word is sweet and well-placed. The translator “Sri G. V. Kulkarni” is a very good writer and poet of versatile gifts. He had been closely associated with my late father Paramapujya Sri Acharyaji (Sri M.R. Gopalacharya) to whom he has devoutly dedicated this work. I pray the Almighty Narasimha to bless “Shri Jeevi” with health, wealth, peace and plenty, and above all, Jnana, Bhakti and Vairagya. Again I earnestly pray Lord Narasimha to enable him to render services towards the great cause. I hope, he will, hereafter devote much of his time to the study of spiritual literature. May God bless all.

- **Pandit Mahuli Vidyasimhacharya**
Kulapati, Satyadhyana Vidya Peetha

(* According to some scholars Narayana Panditacharya is the author)

AUTHOR'S WORDS

The genesis of the translation of SRI NRUSIMHA STUTI goes back to 9th December, 1992. There was a ‘lunar eclipse’ (Chandra-Grahana) on that day. I recited Sri Nrusimha stuti during the puja and found it difficult to understand the meaning. I referred to the Kannada prose translation written by Pandit P. R. Nagarahalli. I was prompted to translate it into Kannada verse. I actually translated 3-4 stanzas. Next day I showed my translation to Panditji and asked him whether I could go ahead with the translation. He said, “It is good, you can go ahead”. After sometime I happened to meet Pandit Vidyasimhachar Mahuli, Kulapati of Satyadhyana Vidyapeetha, Mulund. I showed my translation to him. He said, “It is very good, you must complete the translation”.

There was ‘Kanyagata’ in 1993. I went to Shurpali to have bath in the holy river Krishna. There is a famous temple of Lord Laxmi Nrusimha there. I was going to have the first *darshan* of the Lord. I decided to complete the translation and then have *darshan*. I read my first draft in the Sanctum Sanctorum there (May 20th). I went to Bangalore and met my bosom friend Prof. R.G. Kulkarni. He is a great Scholar of Shri Madhwa, Sri Aurobindo and Poet Bendre. He liked my translation very much. He said, “You have not translated it, some divine force has made you its instrument. Please publish it, and I shall write a critical appreciation.”

Pandit Mahuli Gopalacharya, the founder of Vani Vihar Vidyalaya and Satyadhyana Vidya Peetha was my guru. He had initiated the Sri Nrusimha Stuti when my friend was haunted by an evil spirit. I felt that this booklet of translation should be dedicated to his memory on the occasion of his tenth Punyatithi. Shri Vijayendra Gudi, a civil engineer came forward to finance this booklet. He said, “Uncle, though my mother tongue is Kannada, I can neither read nor write. Why can't you translate this into English for the benefit of those who can't read Kannada.” I told him, “Look, who am I to translate? It is God Nrusimha who can get it done from me. Pray him. If he gives me the necessary power, I shall translate it.” I never thought that he would take my words seriously. He must have prayed the Lord and I got direction through my dream. Next day was 15th August, I got up at 4 am. I had a powerful dream where a *shikhadhari brahmin pandit* came, and woke me

up. I had never seen such a radiant face in my life. He said, “Get up, complete the English translation. Don't have any doubt whether to do the translation or not”. I woke up, took bath, sat on the typewriter and completed the translation in a record time.

My friend Prof. John, happened to come to my place and I showed my translation to him. He liked it very much. He remarked, “You have not translated, some divine force is at work here”. The booklet was released in Tirupathi by Sri Sri Satyapramoda Teertha Swamiji of Uttaradhi Mutt.

When I presented the booklet to Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji of Pejaware Math, he remarked. “Translating in English and Kannada is a very good idea. You should have given this book to me. We would have published it through Anandateertha Pratishtana.” Then I said to Swamiji, “Swamiji, tell me if you have any other stuti in mind which I can translate for you.” Swamiji brooded for a second and said “Why can't you render “Sri Vayu stuti” into English and Kannada verse”. I was apprehensive of Swamiji's offer. I said to Swamiji, "Sir, Vayu stuti is a tough one. It is beyond my capacity to translate it. Please recommend any other simple Stuti." Swamiji replied, "You have the competence to do it". He blessed me with Mantrakshata. I translated that work to Swamiji's satisfaction. Vayu stuti was published by Anandateertha Pratishtana in 1996.

I wanted to revise Nrusimha stuti as I was told by Swamiji that the author of this stotra is Narayana Panditacharya, the author of “Sumadhva Vijaya”. My friend Prof. R. G. Kulkarni wrote a long critical appreciation as he had done for Vayu stuti. I feel sorry that he is no more with us to share the joy of this publication.

I am thankful to Pandit Vidyasimhacharya for his ‘Foreword’ and Dr. B. N. K. Sharma for his words of appreciation.

I am thankful to artist Raghupati Bhat for the cover painting and to Shri Narayana Shetty and Kiran Shetty for their excellent printing. I thank all my friends who have helped me in this endeavour.

- Dr. G.V. Kulkarni

BENEFITS OF *PARAYANA*

‘Sri Nrusimha Stuti’ is good for daily *parayana* as a prayer. This I am writing with personal experience.

In 1968 I took a friend of mine to Pandit Mahuli Gopalacharya. My friend was haunted by the spirit of his beloved who had married some one else and had died after the first delivery of a child. She used to visit him in his dreams and used to give him amorous pleasures. Initially he liked the romance in the dreams which he had missed in reality. But, later, this pleasure was short lived as it told on his health. He was bedridden and doctors could neither diagnose nor treat his strange ailment. When he disclosed the truth to me, I took him to Pandit Gopalacharya. He initiated Sri Narasimha mantra to him. Later he was cured completely.

Pandit Gopalacharya narrated the story of a cook in the Uttaradi Mutt when he was studying under Shri Shri Satyadhyana Teertha Swamiji. The cook had robust health. He could lift heavy weight in the kitchen. Later he became so weak that he could not lift even a small pitcher. The reason was that he was haunted by an evil spirit. He had amorous pleasures, not in the dreams, but during the waking hours. He was physically lifted away from this room by the spirit. Pandit Gopalacharya gave him the Sri Nrusimha Mantra and he recovered from the suffering.

There are many instances which I know where the recitation of this stuti has brought wonderful results. My son, a Software engineer was posted to Pakistan for a brief period. He could face the odd situation and return safely because of the power he got through the *parayana* of Sri Nrusimhastuti. My friend Prof. John gave a copy to a civil servant who was haunted by the spirit of the first wife. He read the English translation and got rid of the trouble. A medical student was scared by the dead bodies during the practical work. She got relief after reading the stuti in translation. I wrote an article about this in Karnataka Malla, a Kannada daily from Bombay. Many of my friends, students came to me and all the copies of Nrusimha stuti were exhausted.

I hope that this revised new edition will reach many more devotees. Sri Nrusimha stuti and Vayu stuti are ideal gifts which can be given to the near and dear ones.

- G. V. K.

AN APPRECIATION

Prof. G. V. Kulkarni has been doing very useful service to laymen and women and the younger generation of the Sri Madhva Fold by his sparkling renderings into English and Kannada with the original text in Devnagari of such heartwarming stotras like Vayustuti and Nrusimhastuti which hold a special place of honour in the stotra literature of the school. His renderings have deservedly won the warm appreciation of the saintly Sri Visvesatirtha Swamiji of the Pejawar Mutt who has been a source of inspiration, an hope for spiritual awakening in the community for the last half a century. There is, therefore, very little for anyone else to add to what the Swamiji has said in appreciation.

In the first edition of his present work, Prof. Kulkarni has ascribed the authorship of the original to Trivikrama Panditacharya, a direct disciple of Acharya Madhva. However, in the Asirvachana of the Swamiji to the Revised Edition of this stotra, the Swamiji has ascribed the authorship of the stotra to Narayana Paditacharya, the third son of Trivikrama Pandita. The earlier tradition in the Pandit circles of the Madhva fold, so far as my knowledge goes, the work has been widely ascribed to Trivikrama himself evidently of the basis of a lingering tradition that after his historic conversion of faith from the Advaita fold to the fold of the Acharya after a protracted debate of 15 days the learned Trivikrama, the top most defender and champion of the Advaita school in those parts, along with all the members of his family, kith and kin was persecuted and harassed by some disgruntled elements of the other faith in various ways including the use of black magic. Trivikrama prayed to God Narasimha to nullify the effects. The refrain **दह दह नरसिंह** ... is cited in support of this tradition. However, the reference to the author by himself raises a presumption in favour of Narayana Pandita's authorship - the epithet Likuchatilaka understood to refer to Trivikrama himself while his son is referred to by the term sunu (Likuchatilaka Sunu). Those who hold that the author is Trivikrama himself and not his son, may have to understand the expression "Likuchatilaka" to be meant to refer to the great Subrahmanya Pandita (**सुब्रह्मण्याख्यसूरे:...**) as Trivikrama calls his father in his Vayustuti as the most outstanding scholar and member of the Likucha (Pejjattaya) Group of Shivalli Brahmins of South Kanara - and who has been discribed by Trivikrama himself in his Ushaharana Kavya as **लिकुचकुलतिलक**. As the son of such a great leader of the likucha vamsa, Trivikrama in his turn describes himself as Likuchatilaka Sunu. In other words. Subrahmanya Pandita was the first Likuchatilaka on this view according to Trivikrama's acceptance Narayana Pandita was the youngest son of Trivikrama Pandita and by his time his father's encounter with Acharya Madhva and its subsequent importance tended to regard Trivikrama Pandita himself as the Likuchakulatilaka as we now have it in the colophon to Narayana Pandita's Madhva Vijaya.

- Dr. B. N. K. Sharma

SRI NRUSIMHA CONCIOUSNESS*

Narayana Panditacharya, who addressed Lord Nrusimha as "Asahya Veera" (the Lord with unbearable power), was a great scholar and a poet. He authored *Madhwa Vijaya*, the authentic biography of Madhwacharya. His father Trivikrama Panditacharya was a great poet and an outstanding scholar of Sanskrit language. (1258 - 1320). He was a direct disciple of Sri Madhwacharya (1238-1317). Though born an Adwaitin, he argued with Sri Madhwacharya for fifteen days and then became an ardent disciple, and accepted his mentorship. He authored "Tatwapradeepa", a commentary on "Brahmasutra Bhashya" of Madhwacharya. He has composed an epic poem entitled "Ushaharana". His 'Vayustuti' is the most sacred stotra and Madhwa recite it every day as a 'Paarayana Stotra' to get the divine Bliss and Grace. It is said that Shree Madhwacharya himself composed the opening stanza which is known as 'Nakha Stuti'. This symbolically suggests the presence of 'Nrusimha Awareness' in the Mantras.

Shri Narayana and Shri Nrusimha are the two forms of Brahmananda. They bestow Abhaya (fearlessness) to the devotees, and at the same time pose a threat to the evil forces. These two aspects are described by the "Taittiriya Upanishad".

**"Anandam Brahmano Vidvan
Na bibheti kutaschaneti"**

(The enlightened man is not afraid of anything after realising that Bliss of Brahman).
Chap. IX (Brahmanandavalli)

**"Bhisha asmadvatah pavate
Bhishodeti Suryah
Bhishasmadagnishedrasch
Mruturdhavati panchama iti."**

(Out of His fear the Wind blows. Out of His fear the sun rises. Out of His fear runs fire, and also Indra, and Death, the fifth).

Chap. VIII (Brahmanandavalli)
(Tr. by Swami Gambhirananada)

★ ★ ★

Shri Narayana Panditacharya's "Sri Narasimha Stuti" has a complex construction with Alankaras and Bijaksharamantras. 'Jeevi's attempt at translating this, seems to me, as an adventure and a 'tapasya'. When one reads the Kannada version, it looks like a transcreation, an independent and an enchanting Kannada prayer. Jeevi has great faith in the 'Ugraswarupa' and 'Abhayapradana' of Lord Narasimha as he sings with total identification and devotional fervour. One cannot expect all the fine shades and nuances of the Sanskrit original in the translation. But it is the good fortune of the Kannada language that such a unique devotional song has taken birth with the result of an ardent faith and an adventure in articulation.

Jeevi says that the Lord is ‘the redeemer of the fear - ridden and the one who ‘burns the adversaries’. This is the main refrain of the prayer. He prays the Lord to give ‘Aparoksha Jnana’ (Perceptible knowledge of God). The ordinary knowledge assimilated through the intellect is termed as ‘Vritti Jnana’. Through Shrvana, Manana and Nididhyasa (listening, understanding and profound meditation) one can get supramental knowledge and light. This perception and knowledge nourishes the development of devotion.

Poet D. R. Bendre in his “Nrusimha Stotra” says:

**Lord! Thou art hidden behind the pillar, the body
Thou dwelleth in the lotus-seat of the heart
Please protect us from the enemies,
have mercy Sadguru,
O Narayana, O Narayana, O Nrusimha protect me.**

According to the Puranas, Lord Narasimha came out from the pillar. But he is hidden in the body of everyone in the form of ‘Bimba’. This Bimbarupi Narasimha is another form of Narayana. This is emphasized by poet Bendre. He is the Sadguru who protects his devotees from the adversaries.

**“Thy three eyes are powerful, red
rosy like the rising sun” (Verse 13)
“Thy canine teeth emit fire, three eyes
and open tongue” (Verse 19)**

This description shows that Lord Narasimha is the “Rudrantargata Bhagvat Swarupa”.

The original Sanskrit stuti has twentytwo verses in Malini vritta which is ideal for meditation. One of the stanzas suitable for meditaion is here (Verse 22).

**Lord Narasimha is decorated with Malini,
a garland of flowers
He is engaged in eight actions, like Creation and other seven
Narasimha along with Lakshmi gives ‘Sri’ (riches)
to Brahma and other gods
Lord bestows prosperity to those who pray and serve Him.**

The Kannada translation has the originality and authenticity in bringing out the genius of the original Sanskrit Stuti.

This critical appreciation prompted me to meditate on Lord Narsimha and brought in me the ‘Nrusimha Prajna’. I congratulate my friend Jeevi for bringing such a meditative-poem within the reach of the Kannada readers.

- Prof. R. G. Kulkarni

*(A brief working-summary of the critical apprecitation based on the Kannada original)

SRI NRUSIMHA STUTI

(1)

**O Lord, the radiance of a thousand rising suns,
is the glow on thy face
Thy eyes are fiery and voice roars like
the turbulent ocean
Thy body is wet with the blood of
Indra's foe, Hiranyakshipu
Lord Narasimha, the redeemer the fear-ridden,
I bow down to thy feet.**

(2)

**The halo around thee is dazzling like the
destructive sun, ‘pralayaravi’
It glows and glitters, makes the wicked
tremble with fear
Thy voice is like thunder,
makes the enemies shudder
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.**

(3)

**Thy lotus-feet are reddened by the blood
of thy enemy
Fourteen lokas are scared by the
stamping of thy feet
Gods assemble, fear and tremble, and
pray for thy mercy
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.**

(4)

After beholding thy thighs, which resemble
peaks of glowing mounts
The demons fled away like the clouds
with their sound and fury
They ran towards the sky and hid behind
the clouds, in utmost hurry.
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(5)

The peetambara which is tied round,
around thy waist
Glitters like the golden plateau
adjoining the mountains
Blinds the demon's eyes, who cast
their wicked sight
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(6)

As thy nails, sharp as diamond
tore the belly of the demon
Blood surged from the peak, and
bathed thy body wet
O the handsome one, with deep navel and
charming three-folds
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(7)

When the chest of the demon, like a mountain,
blocked the light of stars
Thy necklace, the star-studded one,
provided light and delight
Thy two hands held conch and disc and
two rested on thy thighs
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(8)

The brisk movement of thy terrible manes
has shattered
And cleared dense clouds, and lo,
the sky is open for war
I meditate on thy hands moving like
parigha, the club weapon
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(9)

Thy throat is shaking with thy determination
to subdue the wicked
Thy biting of the lower lip and the dance of manes
show thy angry mood
The enemies got fainted and got destroyed
at the mere sight
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(10)

Thy lion-face defeats the luster of
a thousand suns
Its brilliance has turned shy the flames
of many fires
The enemies got fainted and got destroyed
at the mere sight
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(11)

In the cave of thy mouth rests thy
blood red tongue
By the side are thy canine teeth like
diamond - peaks alike
They emit fireballs like the Agni
of the doomsday
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(12)

By thy boisterous laughter even Brahma's penance
got disturbed
The sages rejoice as the end of Indra's enemy
has commenced
Thy triumphant voice fills the universe
and echoes around
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(13)

The three worlds are blades of grass, but still
you care and protect
Thou hast given the glow to moon,
and fire to sun and Agni
Thy three eyes are powerful, red, rosy like
the rising sun
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(14)

Earth can't bear the burden of demons,
thy brows can burn them
Even the Brahmas get prosperity by thee,
by thy compassionate looks
Thou art flawless and full of merits, thou should
clear all our fears
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(15)

Ear-rings swing in thy ears, thy eyebrows
always rise above
Red lips, cute nose, pearls for display and show,
are thy teeth in a row
Thy manes sweep the enemies away, bless us
and clear our way
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(16)

A jewel-studded crown decorates the tuft
on thy head
Bracelet in arms, Kaustubha in the neck,
ornaments on the shoulders adorn
Rings in fingers, a chain in the waist,
all beautify thou, the beautiful one
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(17)

Dice and conch, mace and club, sword and shield
and many more
Arrow and bow, noose and goad, all these
adorn thy hands
O the terrible one, thou tearst the belly of
the Asura and wore his intestine as thy garland
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(18)

O Lord, confuse my enemies and keep them
away from me
Break their bodies and burn them
piece by piece
Destroy their instruments and every weapon
that they possess
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(19)

Thy canine teeth emit fire, three eyes
and open tongue
Make even Brahma confuse and yell
for protection
I pray you so that you will save me and
fulfil my desires
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(20)

O the strong, the flawless and completely
meritorious God
You have defeated the enemies and protected
devotees like Prahlada
Show mercy on me and bestow upon me
the perceptible knowledge
Burn Narasimha burn, my adversaries,
with thy unbearable power.

(21)

This prayer is in Malini metre, it heralds
shanti rasa at the end
This metre glorifies longevity and increases
peace and prosperity
This invocation of Lord Narasimha makes the devotee
victorious each day
This ensures good results and puts an end to all
adversities and fears.

(22)

(Alternate meaning of the above verse)

Lord Narasimha is decorated with Malini,
a garland of flowers
He is engaged in eight Actions, like Creation
and other seven
Narasimha along with Laxmi gives 'Sri' (riches)
to Brahma and other gods
Lord bestows prosperity to those who pray
and serve Him

(23)

The author is the son of a great father who
belongs to Likucha clan
Wrote this immaculate Stuti, when chanted
removes sins and destroys enemies
Leads one to Lord Narahari's loka and saves him
from the whirlpool of passions.

-- Samapti

TRANSLATOR'S WORDS :

Trivikrama Panditacharya's prayer poured grace
in torrents on me
I collected the water in small vessels of
Kannada words
I am giving this divine prayer of Lord Narasimha,
I remain a small soul (Jeevi)
I have not translated, it's He who got it done,
for His satisfaction.

- Jeevi

(This English translation is based on the Kannada transcreation
from the original Sanskrit)

॥ श्री नृसिंहस्तुतिः ॥

उदयरविसहस्रद्योतितं रूक्षवीक्षं
प्रलयजलधिनादं कल्पकृद्धद्विवक्त्रम्।
सुरपतिरिपुवक्षश्छे दरक्तोक्षितांगं
प्रणतभयहरं तं नारसिंहं नतोऽस्मि ॥ १ ॥

प्रलयरविकरालाकाररूक्चक्रवालं -
विरलयदुरुरोचिरोचिताशान्तराल।
प्रतिभयतमकोपात्पुत्कटोच्चाट्टहासिन्
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ २ ॥

सरसरभसपादापातभाराभिराव -
प्रचकितचलसप्तद्वन्द्वलोकस्तुतस्त्वम्।
रिपुरुधिरनिषेकेणेव शोणांघ्रिशालिन्
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ३ ॥

तव घनघनघोषो घोरमाघ्राय जंघा -
परिघमलघुमूरुव्याजतेजोगिरि च।
घनविघटितमागादैत्यजंघालसंघो
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ४ ॥

कटकिकटकराजन्दाटकाग्रस्थलाभा -
प्रकटपटतटिते सत्कटिस्थाहतिपद्वी।
कटुककटुकदुष्टाटोपदृष्टिप्रमुष्टौ
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ५ ॥

प्रखरनखरज्रोत्खातरूक्षारिवक्षः
शिखरिशिखररक्तैराक्तसन्दोहदेह।
सुवलिभशुभकुक्षे भद्रगंभीरनाभे
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ६ ॥

स्फुरयति तव साक्षात्सैव नक्षत्रमाला
क्षपितदितिजवक्षोव्याप्तनक्षत्रमार्गम्।
अरिदरधरजान्वासक्तहस्तद्वयाऽहो
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ७ ॥

कटुविकटसटौघाद्भुनाद्भष्टभूयो -
घनपटलविशालाकाशलब्धावकाशम्।
करपरिघविमर्दप्रोद्यमं ध्यायतस्ते
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ८ ॥

हठलुठदलधिष्ठोत्कण्ठदष्टोष्ठविद्युत् -
सटशठकठिनोरःपीठभित्सुष्ठुनिष्ठाम्।
पठति नु तव कण्ठाधिष्ठधोरान्त्रमाला
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ९ ॥

हतबहुमिहिराभासह्यसंहाररंहो
हुतवहबहुहेतिहेषिकानन्तहेति।
अहितविहितमोहं संवहन् सैहमास्यं
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १० ॥

गुरुगुरुगिराजत्कन्दरान्तर्गते वा
दिनमणिमणिशृंगे वातवह्निप्रदीप्ते।
दधदतिकटुदंष्ट्रे भीषणोज्जिह्ववक्त्रे
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ ११ ॥

अधरितविबुधाब्धिध्यानधैर्यं विदीध्यद्
विविधविबुधधीश्रद्धापितेन्द्रारिनाशम्।
विदधदतिकटाहोद्भट्टनेद्गाडुहासं
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १२ ॥

त्रिभुवनतृणमात्रत्राणतृष्णां तु नेत्र -
त्रयमतिलधितार्चिर्विष्टपाविष्टपादम्।
नवतररविताम्रं धारयन् रूक्षवीक्षं
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १३ ॥

भ्रमदविभवभृद्भूरिभूभारसद्भिद्भिद्
भिदनवविदवभूविभ्रमादभ्रशुभ्र।
ऋभुभवभयभेत्तर्भासि भो भो विभाभिः
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १४ ॥

श्रवणखचितचंचत्कुण्डलोल्लासिगण्ड
भुकुटिकटुललाट (विलास) श्रेष्ठनासारूणोष्ठ।
वरद सुरद राजत्केसरोत्सारितारे
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १५ ॥

प्रविकचकचराजद्रवकोटीरशालिन्
गलगतगलदुस्त्रोदाररत्नांगदाढ्य।
कनककटककांचीशिंजिनीमुद्रिकावन्
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १६ ॥

अरिदरमसिखेटौ चापबाणौ गदां सन्
मुसलमपि (कपालं) कराभ्यामंकुशं पाशवर्यम्।
करयुगल धृतान्त्रस्त्रग्विभिन्नारिवक्षो
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १७ ॥

चटचटचट दूरं मोहयन् भ्रामयारिन्
कडिकडिकडि कायं ज्वारय स्फोटयस्व।
जहिजहिजहि वेगं शात्रवं सानुबन्धं
दह दह नरसिंहाऽसह्यवीर्याहितं मे ॥ १८ ॥

ವಿಧಿಭವವಿಬುಧೇಶಭಾಮಕಾಗ್ನಿಸ್ಫುಲಿಂಗ -

ಪ್ರಸವಿ (ವಿಕಟ) ಚದುಲದಂಧ್ರೋಜಿವವತ್ರನೆತ್ರ ।

ಕಲ ಕಲ ಕಲ ಕಾಮಂ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ತೇ ಸುಭಕ್ತಂ

ದಹ ದಹ ನರಸಿಂಹಾಽಸಹ್ಯವೀರ್ಯಾಹಿತಂ ಮೇ || ೧೯ ||

ಕುರು ಕುರು ಕರುಣಾಂ ತೇ ಸಾಂಕುರಾಂ ಹೈತೃಪೋತೇ

ದಿಶ ದಿಶ ವಿಶದಾಂ ಮೇ ಶಾಶ್ವತೀಂ ದೇವದೃಷ್ಟಿಂ ।

ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಮೂರ್ತೇ ನಾರ್ತಜೇತವ್ಯಪಕ್ಷಂ

ದಹ ದಹ ನರಸಿಂಹಾಽಸಹ್ಯವೀರ್ಯಾಹಿತಂ ಮೇ || ೨೦ ||

ಸ್ತುತಿರಿಯಮಹಿತಧ್ನಿ ಸೇವಿತಾ ನಾರಸಿಂಹಿ

ತನುರಿವ ಪರಿಶಾಂತಾ ಮಾಲಿನಿ ಸಾಭಿತೋಲಮ್ ।

ತದಖಿಲಗುರುಮಾಗ್ರಯಃಶ್ರೀದರೂಪಾ ಲಸದ್ವಿಃ

ಸುನಿಯಮನಯಕೃತ್ಯೈಃ ಸದ್ಗುಣೈರ್ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಾ || ೨೧ ||

ಉದಯರವಿಸಹಸ್ರದ್ಯೋತಿಸಂ ರೂಕ್ಷವೀಕ್ಷಂ

ಪ್ರಲಯಜಲಧಿನಾದಂ ಕಲ್ಪಕೃದ್ವಹ್ನಿವಕ್ರಮ್ ।

ಸುರಪತಿರಿಪುವಕ್ಷಶ್ಚೇದರಕ್ತೋಕ್ಷಿತಾಂಗಂ

ಪ್ರಣತಭಯಹರಂ ತಂ ನಾರಸಿಂಹಂ ನಮಾಮಿ || ೨೨ ||

ಲಿಕುಚತಲಕಸೂನುಃ ಸದ್ವಿತ್ತಾರ್ಥಾನುಸಾರಿ

ನರಹರಿನುತಿಮೇತಾಂ ಶತ್ರುಸಂಹಾರಹೇತುಮ್ ।

ಅಕೃತ ಸಕಲಪಾಪಧ್ವಂಸಿನಿಂ ಯಃ ಪಠೇತ್ತಾಂ

ವ್ರಜತಿ ನೃಹರೀಲೋಕಂ ಕಾಮಲೋಭಾಘಸಕ್ತಃ || ೨೩ ||

(ಇತಿ ಲಿಕುಚತಲಕಸೂನು ರಚಿತ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾ)

H. H. SRI VISHVESHA TEERTHA SWAMIJI

Sri Pejawara Adhokshaja Mutt

Jagadguru Sri Madhwacharya Samsthana

UDUPI-576 101 (Karnataka).

ಆಶೀರ್ವಚನ

ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿವೆ. ಅವನು ಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ, ಬಲಕಾರ್ಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾನೆ. ಕಪಿಲ-ವೇದವ್ಯಾಸ-ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯವಾದ ತತ್ವೋಪದೇಶ, ಮಹಾಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೆ, ವರಾಹ-ನರಸಿಂಹ-ಪರಶುರಾಮ ಮೊದಲಾದ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಬಲವನ್ನು ತೋರಿ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯ ದಮನವನ್ನು ಭಗವಂತನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಗಿ, ಶ್ರೀರಾಮನಾಗಿ ದುಷ್ಟ ದಮನದ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ನಡತೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯ, ಬಲಕಾರ್ಯ ಇವೆರಡನ್ನು ಭಗವಂತ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಲಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಭಗವಂತನ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹರೂಪವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀನರಸಿಂಹನು ಹಿರಣ್ಯಕಶಪುವಿನಂತಹ ಪ್ರಚಂಡ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಂತೆ ಅಜ್ಞಾನ, ಭಯ, ದುಃಖ ಮೊದಲಾದ ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಅನರ್ಥವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಬಾಹ್ಯ, ಆಂತರಿಕ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಗಳ ದಮನಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹನ ಅನುಗ್ರಹವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮಾಧ್ವ ವಾಚ್ಮಿಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪಂಚಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನರಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ರುದ್ರರಮಣೀಯವಾಗಿ ಈ ನರಸಿಂಹ ರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ಶೈಲಿ, ಧಾಟಿ, ಸುಂದರ ಗಂಭೀರವಾದ ಪದವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುದೋ ಅದ್ಭುತ ದಿವ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಶಬ್ದ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ಜೊತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇಳೈಸಿದೆ. ಗುಡುಗು ಮಿಂಚುಗಳ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಭವ್ಯ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ವಾಯುಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಜೀವಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಇದೀಗ ಈ ನರಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಯುಸ್ತುತಿ, ನರಸಿಂಹಸ್ತುತಿಗಳಂತಹ ಗಂಭೀರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವದು ಸುಲಭವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಜೀವಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಈ

ಕಠಿಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸರಸವೂ, ಸರಳವೂ ಆದ ಸುಲಲಿತ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಬುದ್ಧಿ, ಹೃದಯಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ-

ಭಮದವಿಭವಭೃದ್ಭೂಭಾರಸದ್ಭಿಃ

ಭಿದನವವಿದವಭೃವಿಭಮಾದಭೃಭಃ

ಋಭುಭವಭಯಭೇತಭಾಸಿ ಭೋ ಭೋ ವಿಭಾಭಿಃ

ದಹ ದಹ ನರಸಿಂಹಾಸಹವೀರ್ಯಾಹಿತಂ ಮೇ

|| ೧೪ ||

ಭೂಭಾರರಾದ ದೈತ್ಯರನು ದಮಿಸೆ ತವ ಭುಕುಟೆ ಭಂಗ ಸಾಕು

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು ನೀಡೆ ತವ ಭೂಕಟಾಕ್ಷ ಬೇಕು

ದೋಷರಹಿತ ಗುಣಪೂರ್ಣ ನೀನು ಭಯ ದೂರಗೊಳಿಸೊ ಈಗ

ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ **||14||**

ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಲಲಿತವಾಗಿ, ಹೃದ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನರಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ನಾರಿಕೇಲಪಾಕದ ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಾಲಿನ ಧಾರೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸುಂದರ ಕೃತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕವಿಕುಲತಿಲಕ 'ಜೀವಿ'ಯವರನ್ನು ಹರಿವಾಯುಗಳು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇತಿ ಸಪ್ರೇಮ ನಾರಾಯಣಸ್ಮರಣೆಗಳು

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮೀಜಿ

ಲೇಖಕರ ನುಡಿ

ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಅನುವಾದ ಹೊಸರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೇಜಾವರ - ಅಧೋಕ್ಷಜ ಮಠದ ಯತಿವರೇಣ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳ ಅಭಿಮಾನ ಕೃಪೆಯಿಂದಾಗಿ, ಅವರ ಪರ್ಯಾಯ ಪೀಠಾರೋಹಣದ ಮುಂಚೆ, ಅದ್ವಾರಿಯಿಂದ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿತವಾಗುವ 'ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ' ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಶ್ರೀಗಳ ಅನುಗ್ರಹವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವೆ. ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಆನಂದತೀರ್ಥ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸದ್ಯವ ಋಣಿ.

ಇದನ್ನು ಓದುವ, ಪಾರಾಯಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ, ಭಗವತ್ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುವಾದ ನಾನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ದೇವರು ನನ್ನಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರು, ನಾನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 9, 1992ರಂದು ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣವಿತ್ತು. ಪಂ|ಪಿ. ಆರ್. ನಾಗರಹಳ್ಳಿಯವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ 'ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ' ಪುಸ್ತಕ ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರ ಪಾರಾಯಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ನನಗೆ ದುರೂಹವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಾಯ್ತು. ಅವರ ಅನುವಾದ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಓದುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕಾಶ ಬಿದ್ದಂತಾಯ್ತು. ನಿತ್ಯ ಪಾರಾಯಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಥಾನುಸಂಧಾನವಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಲ್ಲವೇ. 'ಅಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಲಾದ ಉಗ್ರ - ಶಾಂತ - ನೃಸಿಂಹದೇವರ ಮೂರ್ತಿ ನಮ್ಮೆದುರು ನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ' ಎಂಬ ಭಾವ ಬಂತು. ನಿತ್ಯ ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಓದುತ್ತ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೇಕೆ ಸುಲಲಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಬಿಡಬಾರದು ಎಂಬ ಸ್ಫುರಣೆಯಾಯ್ತು. 3-4 ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅನುವಾದವನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಮೇಘದೂತ' ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಮರುದಿನ ಅನುವಾದವನ್ನು ಪಂ| ನಾಗರಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ, ಅವರು 'ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಅನುವಾದಿಸಬಹುದು' ಎಂದರು. ಕೆಲ ವಾರಗಳ ನಂತರ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ, ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಪಂ| ವಿದ್ಯಾಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಅವರು 'ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಅನುವಾದ, ನೀವು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು' ಎಂದರು.

ಮರುವರ್ಷ (1993) ಕನ್ಯಾಗತವಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪುಣ್ಯ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಶೂಪಾರ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆವು. ಪ್ರಥಮ ಸಲ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದ ಅನುವಾದ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ಮೇ. 20ಕ್ಕೆ ಶೂಪಾರ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೇವ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಾನುವಾದದ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಚಕರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಗೈದಾಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುವಾದವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅವರ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. "ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಇಂಥ ಅನುವಾದ

ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಬರೆಸಿದ. ನೀವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ನಾನು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುವೆ” ಎಂದರು.

ನಾನು 1960ಕ್ಕೆ ಮುಂಬೈಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾಟುಂಗಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಖಾಲ್ಸಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಆಗ ಮಾಟುಂಗಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಮಾಹುಲಿ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವಾಣೀವಿಹಾರ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. 1994ರಲ್ಲಿ, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಹತ್ತನೆಯ ಪುಣ್ಯತಿಥಿ ಇತ್ತು. (ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಅಷ್ಟಮಿ). ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ. ಮಿತ್ರ ಆರ್.ಜಿ.ಯವರು ಚಿಕ್ಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದರು. ಪಂ| ವಿದ್ಯಾಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದು ಮಿತ್ರ ಪಿ.ಕೆ. ಸಾಲಿಯಾನರು ಪ್ರಕಟಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲು ಬಂದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಗುಡಿ ಎಂಬವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಅಂಕಲ್, ನಾವು ಕಾನ್ಪೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಓದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪದ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನೀವು ಇದರ ಅನುವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾಡಬಾರದು?”. ಆಗ ನಾನೆಂದೆ “ಅನುವಾದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಷ್ಟರವ? ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವ. ನೀವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನನಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆತರೆ, ನಾನು ಖಂಡಿತ ಅನುವಾದಿಸುವೆ” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. (14-8-94). ಮರುದಿನ ಅಗಸ್ಯ ಹದಿನೈದು ಇತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿಗೆ “ನಾಳೆ ಮುಂಜಾನೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಬೇಡ. ನಾನು ತಡವಾಗಿ ಎಳುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಲಗಿದೆ. ಹದಿನೈದು ಅಗಸ್ಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನ. ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಲಗಿದಂತೆ ಇತ್ತು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ನನ್ನ ಮೈ ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಕಣ್ಣೆರೆದು (ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ) ನೋಡಿದೆ. “ಶಿಖಾಧಾರಿ ಪಂಡಿತರೊಬ್ಬರು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ವಿಲಕ್ಷಣ ತೇಜವಿತ್ತು. ಅಂಥವರನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಂದರು, “ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದ ಮಾಡು. ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬೇಡ”. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತರಾದರು. ನಾನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡೆ. ಮೈಯೆಲ್ಲ ಬೆವರಿತ್ತು. ಎದ್ದೆ. ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಸ್ನಾನ-ಸಂಧ್ಯಾ ಮುಗಿಸಿ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ. ಮುಂಜಾನೆ 6.30 ಆದಾಗ ಅನುವಾದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.”

ಅಂದು ರವಿವಾರವಾಗಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲು ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪ್ರೊ. ಜಾನ್ ಬಂದರು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬ ಗೈಡ್ ಕೆಳಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. “ಡಾ. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಪ್ರಭಾವ” ಎಂಬ ವಿಷಯ ನನ್ನದಾಗಿದ್ದರೆ, “ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೈಬಲ್ ಪ್ರಭಾವ” ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಮಿತ್ರ ಜಾನ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಎಂ.ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಎಂ.ಎ. ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ನಂಬೂದ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ವೈದಿಕ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. “ನೀವು

ಬಂದದ್ದು ಒಳ್ಳೇದಾಯ್ತು. ಈ ಅನುವಾದ ನೋಡಿರಿ. ನಾನು ಕನ್ನಡ ಕವಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅನುವಾದ ಆಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿರಿ” ಅಂದೆ. ಅವರು ಓದಿ “ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ, ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಕೂಡ ನಾನು ಬದಲಿಸಲು ಶಕ್ತನಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ನೀವು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ದೈವೀಶಕ್ತಿ ಬರೆಸಿದೆ” ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರು.

ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಯ್ತು. ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಪ್ರಮೋದತೀರ್ಥರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಾನು ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರೆಂದರು “ನಿಮ್ಮ ಅನುವಾದ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೊಸ ವಿಚಾರ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಓದಲು ಬಾರದ ಅನೇಕ ತರುಣರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ನಮಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು”. ಆಗ ನಾನೆಂದೆ, “ತಾವು ಇಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿರಿ.” ಆಗ ಶ್ರೀಗಳೆಂದರು, “ನೀವು ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ. ನಾವು ಆನಂದತೀರ್ಥ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವೆವು”. ನಾನೆಂದೆ, “ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಅದು. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ತುತಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿರಿ.” ಶ್ರೀಗಳು ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, “ಅನುವಾದಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1996ರಲ್ಲಿ ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಪ್ರಕಟವಾಯ್ತು.

“ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ”ಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆಶೀರ್ವಚನ ಬರೆದರು. ಮಿತ್ರ ‘ಆರ್‌ಜಿ’ಯವರಿಗೆ ವಿವರವಾದ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆಯಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದರು. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯ ಮಿತ್ರ ‘ಆರ್‌ಜಿ.’ಯವರಿಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಖೇದ ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಿಂದ, ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕದೊಡನೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ‘ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ’ ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಗಳು ಇದರ ಕರ್ತೃ ‘ಸುಮುದ್ರ ವಿಜಯ’ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. (ಲಿಕ್ಕುಚ ಕುಲದ ತಿಲಕರು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತರು, ಅವರ ‘ಸೂನು’ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು.)

ಈ ಕೃತಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಒಂದು ವರ್ಣರಂಜಿತ ಚಿತ್ರ ಬರೆದ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ರಘುಪತಿ ಭಟ್ಟರಿಗೆ, ಮುದ್ರಿಸಿದ ನವೀನ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಮಾಲಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅವರ ಚಿರಂಜೀವ ಶ್ರೀ ಕಿರಣ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ.

28.8.99

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆ

- ‘ಜೀವಿ’ ಕುಲಕರ್ಣಿ

ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಮಹಿಮೆ

ದುಷ್ಟರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಭಯವನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸುವ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಸ್ತೋತ್ರವಾಗಿದೆ.

1968ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು 'ಎಂ.ಎ.' ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮಡದಿ ಹರಿಗೆಗಾಗಿ ತವರಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಥೇರಿಯ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದೆ. ನನ್ನೊಡನೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ಮಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರತೊಡಗಿದ್ದ. ಅವನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರರು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವನ ಸಹಪಾಠಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನಾಗಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಇದು 'ಮೂಢನಂಬಿಕೆ' ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದ್ದ, ಆದರೆ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ಕಷ್ಟ ಹೀಗಿತ್ತು. ಅವನೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದ. ಅವಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅವಳ ಪಾಲಕರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಮೃತಳಾದಳು. ಪ್ರಿಯಕರನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಬರತೊಡಗಿದಳು. ಕಳೆದ ಪ್ರೀತಿ ಮರಳಿ ಬಂತೆಂಬ ಸಂತೋಷ ಅವನಿಗೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ವಪ್ನ ದುಸ್ವಪ್ನವಾಯಿತು. ಪ್ರೇಯಸಿ ಡಾಕಿನಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ರತಿಸುಖ ನೀಡಿದಾಗೊಮ್ಮೆ ಅವನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ವಿಪರೀತ ಜ್ವರ. ಒಂದು ವಾರ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರರೂ ಕಾಯಿಲೆ ವಾಸಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಶಕ್ತತೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ಥಿತಿ ಪಡೆದಾಗ ನನ್ನೆದುರು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮಾಟುಂಗಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಂ|ಮಾಹುಲಿ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದೆ. ಅವರು "ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ" ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಪಾರಾಯಣ ಶುರು ಮಾಡಿದ ರಾತ್ರಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಬಂದಳು. ಚೀರಾಡಿದಳು. ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ನೀಡಿದಳು. ಅವಳ ಮುಖದ ರೂಪ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಿತ್ರನು ಹೇಳಿದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ನಾನು ಪಂ|| ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರಡೆ ಧಾವಿಸಿದೆ. ಅವರು ಚಿಂತಿಸದಿರಲು ಹೇಳಿ ನನಗೂ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಭಾದೆ ತಪ್ಪಿತು. ಮಿತ್ರನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ನಾವು ಈ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. "ನಾನು ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನರ ಬಳಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಒಮ್ಮೆ ಉತ್ತರಾದಿಮಠದ ಒಬ್ಬ ಅಡುಗೆಯವನಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಬಾಧೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನೊಡನೆ ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗುವದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಿತ್ರರು ರೂಮಿನ ಕೀಲಿ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ

ಸ್ತ್ರೀ ಅವನನ್ನು ಬೆಳಕಿಂಡಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಒಯ್ದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಳವಾದಾಗ ಅವಳು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಭೀಮನಂತಿದ್ದ ಅಡುಗೆಯವ ಸೊರಗಿದ. ನಾಲ್ಕು ಕೊಡ ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ ಕೊಳಗ ಎತ್ತಿ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಡುವ ಶಕ್ತಿವಂತ ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತದಷ್ಟು ಅಶಕ್ತನಾದ. ಆಗ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ ವಾಚಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ. ಅವನು ಪೂರ್ತಗುಣಮುಖ ಹೊಂದಿದ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರನ ಪ್ರೇಯಸಿ ಸ್ವಪ್ನಸುಖ ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಿದ್ದರು.

ನನ್ನ ಹಿರಿಯಮಗ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರನಾಗಿ ಒಂದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದ. ಅವನಿದೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಹೋಗಲು ಕಂಪನಿಯವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಕೆಲ ಭಾರತೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಮಗನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ ಕಂಪನಿಯ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧನಾದ. ಅವನು ಮುಂಬೈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಅವನ ಸುಖಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆವು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟು 'ಇದನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ದಿನಾಲೂ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಓದು' ಎಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಸೈನಿಕರ ಪಹರೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ವಾತಾವರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ತಂದ ಪುಸ್ತಕ ನೆರವಾಯ್ತು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದದ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿದ. ನಂತರ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೇ ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕಂಠಪಾಠಮಾಡಿದ. ಮರಳಿ ಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಫೀಸಿನವರಿಗೂ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ವಾಪಸ್ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಬಹಳೇ ಆನಂದವಾಯ್ತು. ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಲಸ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ತನಗೆ ಬಂದದ್ದು ಇದರ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ ಎಂದ.

ಮಿತ್ರ ಪ್ರೊ. ಜಾನ್ ಅವರಿಗೆ 5 ಗೌರವ ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅವರ ಕಾಲೇಜು ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಮರಾಠಿಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಬಿ.ಎ.ಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಷಯ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯ ಒಂದು ಗೌರವ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಪಾರಾಯಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರಂತೆ. ಅವರ ಮಗನಿಗೆ ಬೀತಿಯ ಬಾಧೆ ಇತ್ತಂತೆ, ಅವನಿಗೂ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಲಾಭ ಪಡೆದರಂತೆ. ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಮಲಯಾಳಿ ಆರ್ಯ್.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮೃತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅವರು ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಲು ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು

ಪ್ರೇತ ಭಾದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದದ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ ಅವರ ಬಾಧೆ ಪರಿಹಾರಗೊಂಡ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಆನಂದವೇ ಆಯ್ತು.

‘ಕರ್ನಾಟಕ ಮಲ್ಲ’ದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ‘ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿ’ಯ ಮಹಿಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಾಗ ಹಲವಾರು ಜನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರು. ನನ್ನ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ (ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇನೇಜರ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, “ಸರ್ ನಿಮ್ಮ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದಿದ್ದೆ. ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯ ವಿಷಯ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಆನಂದ ವಾಯ್ತು. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ‘ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿ’, ‘ವಾಯುಸ್ತಿತಿ’ ಎರಡೂ ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕು” ಎಂದನು. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರು. ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದ್ದವು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅದರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಪೇಚಾವರ ಮಠದ ಶ್ರೀಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಹೊಸ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಭಕ್ತರ ಒತ್ತಾಸೆ ಈಡೇರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ನೂರಾರು ಜನರಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿರುವೆ. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಫೋನ್ ಬಂತು. ‘ನಿಮ್ಮ ವಾಯುಸ್ತುತಿ ಹಾಗೂ ನೃಸಿಂಹಸ್ತುತಿ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಂಠಪಾಠವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಲು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ.’ ಹೂವಿನೊಂದಿಗೆ ನಾರೂ ದೇವರ ಚರಣ ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ, ಈ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ನಾನೂ ಧನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವೆ.

- ‘ಜೀವಿ’

ಓಂ

ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ ಪ್ರಜ್ಞೆ

(ತಾತ್ವಿಕ ರಸವಿಮರ್ಶೆ)

ಪ್ರಗತಿಪರ ಸಮನ್ವಯ ವಿವೇಕದ ಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ತಾತ್ವಿಕ ರಸವಿಮರ್ಶೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದ್ದರೆ, ತತ್ವಜ್ಞಾನವು ವಾದಿಗಳ ರಣರಂಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೂಲ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ನೈತಿಕತೆಯ ನಿರರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಮರ್ಶೆಯು, ಪ್ರತಿಮೆ, ವಾಸ್ತವವಾದ, ವೈಚಾರಿಕತೆಗಳ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ತಿರನೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಾದ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವಂತರು, ಮೌಲ್ಯ, ನೈತಿಕತೆ, ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ಸಮಭಾವದ ಬಗೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ವಿವೇಕವು ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ, ಬರೀ ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಲ್ಲ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು, ಸಮನ್ವಯ ವಿವೇಕವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದವರು ಭಗವಾನ್ ವೇದವ್ಯಾಸರು. “ತತ್ತು ಸಮನ್ವಯಾತ್” ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಅದೇ ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸೂತ್ರವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಜ್ಞಾನವು ಅನಂತವಾಗಿದೆ, ಆ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಇರಬಾರದು ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಆ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವೂ ಅಖಂಡವಾಗಿದೆ, ಅದರ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಂದು ಜಗತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದವೆಂದರೆ, ಭಗವಂತನ ಮತ್ತು ಪರಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಅರ್ಥ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೇ ಸಮನ್ವಯವೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರದ ಅರ್ಥ.

ಆಚಾರ್ಯತ್ರಯರು ಏನೇ ಮಾಡಲಿ, ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಸಮನ್ವಯ ವಿವೇಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರು. ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕೇವಲ ಅವರು ವಾದ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇದ್ದರೂ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ತರ್ಕವು ಭಗವಂತನ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೇನೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯತ್ರಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಯಾರಾದರೂ ಖಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು, ಅವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ರಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ, ವಾದವು ಸಂವಾದವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನ್ವಯದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವೆಂದರೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಇಂಥ ಸಮನ್ವಯದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 1) ಸತ್ 2) ಚಿತ್ 3) ಆನಂದ, 4) ಆತ್ಮಾ-ಸ್ವಾಮಿ, 5) ಭೂಮಾ-ಅನಂತ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಖಂಡಗೊಳಿಸಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಬೇರೆ ಯಾರುಂಟು? ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದವರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಇಂಥ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾದದ್ದು. ಕೇವಲ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಸೋತದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಹೊಸ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ.

ಆದರೆ ಹೊಸ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಮನ್ವಯ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ? ಆಧುನಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬಂಡಾಯವು ಹಾಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಒಂದಾದಂತೆ! ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಭಗವಂತನು ಒಂದೊಂದು ಯುಗಕ್ಕೆ, ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಸತ್ಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಪರವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಡಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಒಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನ್ವಯ ವಿವೇಕ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ತಾರತಮ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಯುಗವು ಬೇಡವೆನ್ನುತ್ತದೆಯೆ?

2

ಪ್ರೊ| ಜೀ.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಜೀವಿ)ಯವರು ಕನ್ನಡಿಸಿದ “ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು. (ಅವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಇದನ್ನು ಬರೆದರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯೂ ಇದೆ.) ತ್ರಿವಿಕ್ರಮರು ರಚಿಸಿದ “ವಾಯು ಸ್ತುತಿ”ಯನ್ನೂ ಜೀವಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಅಸಮಾನ್ಯ ಸಾಧನೆ, ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸು. ಅಂತೆಯೇ ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯಂಥವರು ಜೀವಿಯವರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಅಸಮಾನ್ಯ ವಿದ್ವತ್ಕವಿಗಳು. ವೀರೈವತ್ತಾದ ಶೈಲಿಯುಳ್ಳವರು (1258-1320) ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ಛಂದಸ್ಸು, ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದ ಈ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಸಾಕ್ಷತ್ ಶಿಷ್ಯರು. ಜನ್ಮತಃ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ 15 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ವಾಗ್ವಾದ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ವಹಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಭಾಷ್ಯಕ್ಕೆ “ತತ್ತ್ವಪ್ರದೀಪ” ವೆಂಬ 5000 ಗ್ರಂಥಗಳುಳ್ಳ (32 ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಒಂದು ಗ್ರಂಥ) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರಚಿಸಿದರು. ದ್ವೈತ ಮತ ಸ್ವೀಕಾರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ “ಉಷಾಹರಣ”ವೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಇದೊಂದು ಸುಂದರ, ಶೃಂಗಾರ ರಸ ಪ್ರಧಾನ ಕಾವ್ಯ. ಬಾಣಾಸುರನ ಮಗಳು ಉಷಾ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗ ಅನಿರುದ್ಧರ ವಿವಾಹವು ಈ ಕಾವ್ಯದ ಕಥಾವಸ್ತು. ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು “ವಾಯುಸ್ತುತಿ” ರಚಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದರು.

ಜೀವಿಯವರ ವಾಯುಸ್ತುತಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ನಾನೇ 14 ಪುಟಗಳ, ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದೆ. ಆಗ ಮಾಧ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅರಿವು ನನಗಾಯ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ವ ಪರಂಪರೆಯದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾಧ್ವರೇ ಆದ ಜೀವಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಒಂದು, ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಬಹುದು. ಮೂಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅವರ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಧ್ವ ಕಾವ್ಯವೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪರಿಭಾಷೆಯು ಕೇವಲ ತಾತ್ವಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲ. 700 ವರುಷಗಳ ಸದಾಚಾರಗಳ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ, ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂತತ ಪ್ರವಾಹದ ಮೂಲಕ, ಆ ಪರಿಭಾಷೆಯೊಂದು, ಜನಜೀವನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ- ಹನುಮ, ಭೀಮ, ಮಧ್ವರೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮಾಧ್ವರಲ್ಲಿ, ತಾತ್ವಿಕ, ಅಖಂಡ ತತ್ತ್ವವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೇತಾಯುಗದ ಹನುಮನ ದಾಸ್ಯ ಭಕ್ತಿಯೊಡನೆ, ವಾಯುದೇವರ ಜೀವೋತ್ತಮ ಭಾವ, ಉಪನಿಷತ್ತಿನ, ಸಾಧು, ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಜೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಒಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದ್ವಾಪರ ಯುಗದ ಭೀಮನು, ಲಿಂಗ ಶರೀರದ ಭಂಗ ಮಾಡುವ ಜೀವೋತ್ತಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕಲಿಯುಗದ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿ, ಆನಂದತೀರ್ಥರಾಗಿ, ಮಧ್ವಮುನಿಗಳಾಗಿ, ಹನುಮ, ಭೀಮರೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿ ವೇದಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ, ಸರ್ವಮತಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಈ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅರ್ಥ ನಮಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ, ಮತ-ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಿ ದೇಶದ ವಿಭಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅರ್ಥ, ಎಲ್ಲೋ ಉಳಿಯಿತು.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ “ವಾಯುಸ್ತುತಿ”ಯು ಸಮಸ್ತ ಮಾಧ್ವರಿಗೆಲ್ಲ ಸರ್ವಾನುಗ್ರಹ ಪ್ರದಾಯಕ ಪಾರಾಯಣ ಸ್ತೋತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ “ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿ”ಯೂ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದು. ವಾಯುಸ್ತುತಿಯಷ್ಟು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದರಷ್ಟೇ ಪ್ರಬಲ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದು.

3

ಪರಮಾತ್ಮನು ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನನಾದರೂ, ಅವನ ಒಂದೊಂದು ರೂಪವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, 1) ಹರಿ (ನರಹರಿ) 2) ನಾರಾಯಣ 3) ವಾಸುದೇವ 4) ವಿಷ್ಣು ಈ ನಾಲ್ಕು ದೇವತೆಗಳು ಒಂದೇ ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಗಳು ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳ್ಳುವವು.

ಹರಿ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಾಣ, ಕಪಿ, ಕುದುರೆ, ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಿದೆ. ನರನಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ಅವತಾರವೇ ನರಹರಿ, ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹ ದೇವರು. ಇದು ಕೇವಲ ಪುರಾಣ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಚಮತ್ಕಾರವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ತಾತ್ವಿಕ ಅಂತರಾರ್ಥವಿದೆ.

“ನರ”ನು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅಹಂಕಾರ ಮೀರಿದ ಜೀವ. ಪ್ರಾಣನು ವಿಶ್ವವ್ಯಕ್ತಿ. ಈ ಜೀವನು, ಜಡ, ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಾಚೆಗಿನ “ಆನಂದ”ವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅವನೇ “ಪ್ರಹ್ಲಾದ”ನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹೇಳುವ Psyche- ಚೈತ್ಯಪುರುಷ. ಭಾಗವತದ “ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ” ಎಂದು ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಸಿಂಹನು ಅವತರಿಸುವನು. (ಸಿಂಹ-ಅಂಕಗಳನ್ನು ತಿರುವಿದರೆ ಹಂಸ-ಆತ್ಮಾ-ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ).

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು “ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ”ನನ್ನು “ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ”ನೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 19 ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ “ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ” ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಮಾಧ್ವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನನ್ನು “ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ ನೃಸಿಂಹ”ನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ,

“ಈ ಪುರುಷನ ಭಗೀರಥ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಆನಂದಾತ್ಮನಾದ, ಪ್ರಿಯವೇ ಶಿರವಾದ, ಮೋದ ಪ್ರಮೋದಗಳೇ ಪಕ್ಷಗಳಾದ, ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೊಂದಿದ, ರಸಪುರುಷನು, ದೇವತೆಗಳ ಅನ್ನ ಪಾನನಾದ ಸುಧಾಂಶುವು, ಆ ಸೋಮನು, ಗಂಗೆಯಂತೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಅವತರಿಸುವನು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಗಳು ಉದಯಿಸುವವು.”

(ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪ - ಪು.234)

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು, ಆನಂದಾತ್ಮಕ ರಸ ಪುರುಷನೇ, ಆ ಸೋಮನೇ ಗಂಗೆಯಂತೆ ಅವತರಿಸುವನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ. ಅವನೇ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಅನ್ನಪಾನನಾದ ಸುಧಾಂಶು. ಅವನೇ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನ ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ. ಗಂಗೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ಆನಂದಾತ್ಮಕವಾದ ವೀರ್ಯ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದು ಗಾಯತ್ರಿಮಂತ್ರದ ಸಾರ, ಗಂಗಾವತರಣದ ಸಾರ.

“ಧೀಯೋಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್” (ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವನೋ)

ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದೋ, ಆ ಸೂರ್ಯನೇ ಭರ್ಗ-ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ. ಆ ಚರಣದಿಂದ ಗಂಗೆ ಧುಮುಕುವ ರಭಸ ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಭಗೀರಥನ ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ತಪಸ್ಸೇ ಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನಮಯವೇ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಸುಪರ್‌ಮೈಂಡ್, ಈ ತಪಸ್ಸಿಗೆ, ಶೃದ್ಧಿಯೇ ಶಿರಸ್ಸಾದ, ಸತ್ಯ ಋತಗಳೇ ಪಕ್ಷವಾದ ಯೋಗಾತ್ಮನು ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಮಹತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಇದು ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಆನಂದಮಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಕೋಶದ ಸಾರ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು; “ಸ್ತುತಿಯ ಮಹತಿ ಧ್ವನಿ ಸೇವಿತಾ ನಾರಸಿಂಹೀ” ಎಂದು ಭಕ್ತಿ ತುಂದಿಲರಾಗಿ ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4

ವೈದಿಕೀಯ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಗ್ನಿ ಎಂದರೆ ಬರೀ ದೇಹವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಜಡದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾಮದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲೇಳುವ ಪವಿತ್ರಾಗ್ನಿ. ಆ ನಾರಸಿಂಹಾ ಗ್ನಿಯು ಆನಂದಾಗ್ನಿ. ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ.

“ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹ ದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ” ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ನನ್ನ ಕರ್ಮವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಅದರ ಗರ್ಭದಿಂದಲೇ ಮೇಲೇಳುವ ಯಜ್ಞಾಗ್ನಿ. (ಗೀತೆ-4-33) ಶಿವನೂ ಷಣ್ಮುಖಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದ. ಅದೂ “ಅಸಹ್ಯ”ವಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಅದನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಮ ರಸಪಾನ ಅತಿ

ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ-ಸೋಮವೆಂದರೆ ಶಿವನೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿದೆ(ಸ+ಉಮಾ ಸಹಿತ). ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಯಜ್ಞವೆಂದರೆ ಶಿವವಿರೋಧಿ ಎಂಬ ಭಾವ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನುಭಾವದಿಂದ, ನಿಜದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ-ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿಭೂತಿಯಾಗಬೇಕು. ಯಜ್ಞ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥ. ಅದು ಈಗ ಬೇರೆ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯವೆಂದರೆ- ನಾರಾಯಣನೇ 1) ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿ 2) ಅಸಹ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಯಾದವನು ಆಗುತ್ತಾನೆ. ವೇದವ್ಯಾಸರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಜಗತ್ ಪರಿಪಾಲಕನಾದ ಧರ್ಮ ಪುರುಷನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲೆಂದೇ “ಅವತಾರ”ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀನಾರಸಿಂಹನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪುವಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

“ಅಸುರನೆದೆಯ ಬಗೆದಿರಲು ರಕ್ತಮಯವಾದ ಅಂಗಯುಕ್ತ

ಪ್ರಣತ ಭಯಹರನೆ ನಾರಸಿಂಹನೇ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮನ”

(ಪದ್ಯ-1)

ಅಸುರನೆದೆಯ ಬಗೆಯುವಂಥ ಅಸಹ್ಯವೀರನಾದ ನಾರಸಿಂಹನೇ ಧರ್ಮವಿದ್ದ ಮಾನವನಲ್ಲಿ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ “ಸಹ್ಯ” ನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಧರ್ಮ ಪುರುಷನನ್ನು, ಅಂದರೆ ಆನಂದಮಯ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು, ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಧರ್ಮಪುರುಷನನ್ನು, ತಿಳಿದವನು ಯಾರಿಗೂ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ.-

“ಆನಂದಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿದ್ವಾನ್ ನಬಿಚೇತಿ ಕುತಶ್ಚನೇತಿ”

(ಬ್ರಹ್ಮನ ಆನಂದ ತಿಳಿದವನು ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಭಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ)

(ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ವಲ್ಲಿ-1X)

ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ (-V111) ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಭೀಷಾಙ್ಗಿಸ್ಮಾದ್ವಾತಃ ಪವತೇ|

ಭೀಷೋದೇತಿ ಸೂರ್ಯಃ|

ಭೀಷಾಸ್ಮಾದಗ್ನಿಶ್ಚೇಂದ್ರಶ್ಚ|

ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಂಚಮ ಇತಿ.

(ಈ ಆನಂದಮಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರವಹ ವಾಯು ಬೀಸುವನು, ಈತನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುವನು, ಈತನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಅಗ್ನಿಯೂ ಇಂದ್ರನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಐದನೆಯವನಾದ ಯಮನೂ ತನ್ನ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವನು)

ಋಗ್ವೇದದ ಮಂತ್ರವೂ (1/54-2) ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಭಯಂಕರ ಮೃಗ (ಮೃಗೋ ನಭೀಮಃ ಕುಚರೋ ಗಿರಿಷ್ಠಾ)ವೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ “ಗಿರಿಷ್ಠಾ” ಎಂದರೆ ಪರ್ವತ ಶಿಖರ ವಾಕ್ (ಗಿರಃ)ನಲ್ಲಿರುವನೆಂದೂ ಅರ್ಥ ಉಂಟು.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನ (ಪ್ರ+ಹ್ಲಾದ) ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನ ಅಭಯಪ್ರದ ಹಾಗೂ ಭಯಪ್ರದ ಆನಂದ ರೂಪಗಳ ವರ್ಣನೆಯುಂಟು. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನಂಥ ಅಸುರನ ಪಾಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ನಖಗಳು (ನ+ಖ) ಆನಂದ (ಖ) ರಾಹಿತ್ಯ ತರುವುದರಿಂದಲೇ ಭಯಪ್ರದಗಳು.

ಜಡ, ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮನೋಮಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸುರಾವೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಭಯವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯ ಜ್ಞಾನಾನಂದಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ್ದು) ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ತರೂ, ಋಜುಗಣದ ಯೋಗಿಗಳಾದ, ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಪುರುಷರಾದವರಿಗೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಆನಂದಪ್ರದನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಧರ್ಮವು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ, ಕೇವಲ ಭಯ ಮೂಲವೂ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಕೇವಲ ಅಭಯ ಮೂಲವೂ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಭಯ ಮತ್ತು ಅಭಯಗಳೆರಡೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ- “ನಿಮ್ಮ ಭಯ ನಮಗೆ ಅಭಯ”. ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ. ಭಗವಂತನಿಗೂ ಮುಖ್ಯ.

ಸತ್ಯಧರ್ಮ (ಅಥವಾ ಋತ)ಗಳು ಧರ್ಮ ಪುರುಷನ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗವೇ ಆತ್ಮವಾಗಿ ಉಳ್ಳ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನಂತಹ Psyche - ಚೈತ್ಯ ಪುರುಷನು ಬೇಕು. ಅಂಥ ಪುರುಷನ ಜಾಗೃತಿ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರು ಹೇಳಿದ, ನೈತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು, ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜ್ಞಾನಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಭಗವತ್ ಭಾವ. ಗೀತೆ ಹೇಳುವ “ಮದ್ಭಾವ”. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ನೈತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳ ಭಗವದ್ಭಾವಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ನೈತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವ ಉಂಟಾದರೆ, ಹೇಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಸತ್ಯ ಋತಗಳ ಹೊಸಮುಖಗಳನ್ನು -ದೇಶದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸೇರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಹ ದಿಗ್ ಬಂಧನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗ ಇಡೀ ದೇಶದ ಯಜ್ಞ ಭಂಗವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಯಜ್ಞಭಂಗವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಯಾರು ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನು-ಸತ್ಯ ಋತಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವರು?

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ -

“ಅಸುರನಿಂದ ಮರೆ ಮಾಡಿಹೋದ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು
ನಿನ್ನ ಕೊರಳ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾಲೆ ಬೆಳಗಿಹುದು ಲೋಕವನ್ನು” (ಪದ್ಯ-7)

ಆದರೆ ಭಗವಂತನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಅವನ ಅವತಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು- ಎಲ್ಲ ಅವತಾರಿಗಳೂ ನಿತ್ಯಾವತಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ, ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣರು ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅವತಾರಿಗಳು.

ರಸೇಶ್ವರ ಮತದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆ ಮತದ ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವ ಶ್ರದ್ಧೆ, (ಶ್ರುತಿ ಧೃತ್ಯತ್ಯ ಯೋಗೇನ ವಾಸುದೇವ ನಾಮಕಂ ಶ್ರದ್ಧಾಸ್ಥಂ-ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥರು)

ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಗೀರಥನ ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಯಿಂದ, ಗಂಗಾವತರಣವಾಗಿ, ಮಂತ್ರಗಳು ಉದಯಿಸುವವು. ಅಂಥ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಋಷಿ ಸದೃಶ ಕವಿಗಳು, ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನನ್ನು ಕಾಣುವರು.

“ಕರ್ಣ ಕುಂಡಲದಿ ಗಲ್ಲ ತೂಗಿ, ಹುಬ್ಬೇರೆ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೆಂಪು ತುಟಿಯು, ಸುರ ಸಿರಿಯ ಮೂಗು, ಹಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು-ಮಾಲೆ
ಶತ್ರು ದೂರ ಆಯಾಲು ಬೀಸಿ, ನೀ ವರವ ನೀಡೊ ಈಗ
ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹ ದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ” (ಪದ್ಯ-15)

5

ಇಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳು ಕಾಣುವುದೇನನ್ನು? ಸುಮ್ಮನೆ, ಚಲಚ್ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾಣ್ಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಋತ (ಧರ್ಮ)ಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ವಿರಾಡ್ರೂಪದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದು, ಈ ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಕೋಶದ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಋತಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಅಂದರೆ, ಶ್ರುತಿಧಾರಣೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದು ಈ ಸತ್ಯ ಋತಗಳೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಗವು ಆತ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶ್ರುತಿ ಅಥವಾ ವೇದಗಳಿಗೆ, ಯೋಗದ ಸಂಬಂಧ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ವೇದವನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪರವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇ ಪರಾ ವಿದ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಋತಗಳೇ ಪ್ರಥಮಾವತಾರ ಅಥವಾ ವಾಸುದೇವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾರಾಯಣನು ಎಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳ ಮೂಲ, ವಾಸುದೇವನು ಪ್ರಥಮಾವತಾರ. ಯೋಗವೇ ಆತ್ಮ ನಾದ, ಸತ್ಯಋತಗಳೇ ಪಕ್ಷಗಳಾದ ಆ ವಾಸುದೇವನು ಭೂಮಿಗೆ ಹೇಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತೈತ್ತಿರೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ-

ವಾಸುದೇವ ನಾಮಕವಾದ ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಪುರುಷನು (Supramental Being) ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹರಡುತ್ತ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೇ “ವಿಷ್ಣು” ಎನ್ನುವರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು-

ಹರಿ (ಶ್ರೀ ನಾರಸಿಂಹ) ನಾರಾಯಣ, ವಾಸುದೇವ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಜ್ಞವನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡುವವರು ಯೋಗಾತ್ಮನಾದ ವಾಸುದೇವನನ್ನು, ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಅನ್ನಾದ್ ಭವಂತಿ ಭೂತಾನಿ ಪರ್ಜನ್ಯಾದನ್ನಸಂಭವಃ|
ಯಜ್ಞಾದ್ ಭವತಿ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಯಜ್ಞಃ ಕರ್ಮಸಮುದ್ಭವಃ||

ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಭವಂ ವಿದ್ವಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷರ ಸಮುದ್ಭವಮ್
ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಗತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿತ್ಯಂ ಯಜ್ಞೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ || (-III-14,15)

“ಅನ್ಯದಿಂದ ಭೂತಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಪರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಅನ್ಯವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಪರ್ಜನ್ಯವು ಯಜ್ಞದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮದಿಂದ ಯಜ್ಞವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವು ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವುದೆಂದು ತಿಳಿ. ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಹುಟ್ಟುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಗತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದೆ.”

ಈ ಚಕ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದು ಪಾಪ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಗೀತೆಯು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವನು ವ್ಯರ್ಥ ಜೀವನವನ್ನು ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ತಮ್ಮ ಯೋಗ ಸಮನ್ವಯ - The Syuthesis of Yoga ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ -

"The way of works turns by this road of sacrifice
to meet the path of Devotion; " (P. 127)

(ಈ ಯಜ್ಞ ಪಥದ ಮೂಲಕ ಕರ್ಮಯೋಗವು ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತದೆ.)

ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಿಷ್ಣುವೇ ಯಜ್ಞವೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹರಿ, ನಾರಾಯಣ, ವಾಸುದೇವ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ -

ಭೂಭಾರರಾದ ದೈತ್ಯರನು ದಮಿಸೆ ತವ ಭುಕುಟಭಂಗ ಸಾಕು
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು ನೀಡೆ ತವ ಭೂಕಟಾಕ್ಷ ಬೇಕು
ದೋಷರಹಿತ ಗುಣಪೂರ್ಣ ನೀನು ಭಯ ದೂರಗೊಳಿಸೊ ಈಗ
ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ (ಪದ್ಯ-14)

ಆದರೆ ಇಂಥ ದೇವರು ಇಳಿದು ಬರುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾತೀತ ಶಕ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ದುಷ್ಟ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಿದವರು ಕಾರಂತರು ಮತ್ತು ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರು. ಅವತಾರ ಎನ್ನುವದು ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಭಕ್ತಿಯೋಗವೇ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ದೇವರು ಸ್ವತಂತ್ರನಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಒಪ್ಪಿದ ಪ್ರಥಮ ತತ್ವವೇ ಇದು.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಆ ಸ್ವತಂತ್ರ ತತ್ವವೇ ಜಡದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯ, ಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಾಗಿ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ಯವಾಗಿ, ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಚೇತನ, ಚಿತ್ತ, ಅಹಂಕಾರ,

ಬುದ್ಧಿ, ಮನಸ್ಸುಗಳಾಗಿ ಅರಳುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ವಿಜ್ಞಾನಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಹಾಗೂ ಆನಂದಾದಿ ಗುಣಗಳಾಗಿ ವಿಕಾಸಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ತತ್ವವೇ, ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾರ್ಥನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೂಲಕ, ಸ್ವತಂತ್ರ ತತ್ವವೇ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವುದರಿಂದ, ದೇವರು ಹತ್ತಿರ ಇಳಿದು ಬಂದ ಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು “ಇಳಿದು ಬಂದ ಭಾವ” ಅಥವಾ ಅವತಾರ ಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದ್ದೆನ್ನಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಅವನ ಪೂರ್ಣಗುಣದಲ್ಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಅವನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದಗಳು ಅನಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗುಣಗಳು “ವಿಕಾಸ” ಹೊಂದುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ, Individual Soul ನಲ್ಲಿ, ಉದ್ಧರಣವೆಂದೂ, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ “ಅವತಾರ” ವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ವೇದವ್ಯಾಸರನ್ನು ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವಿಯವರು ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಭಾವವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ -

ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ನಿರ್ದೋಷಿಯಾದ ಗುಣಪೂರ್ಣನಾದ ದೇವ
ನಿಜ ಶತ್ರು ಗೆದ್ದು, ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಪೊರೆದು ಕಾವ
ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವ ತೋರು, ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನ ನೀಡು
ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹ ದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ. (ಪದ್ಯ-20)

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದವಾಗಿವೆ” -

“The efficacy of prayer is often doubted and prayer itself supposed to be a thing irrational and necessarily superfluous and ineffective. It is true that the universal Will executes always its aims and cannot be deflected by egotistic propitiation and entreaty, it is true of the transcendent who expresses himself in the universal order that, being omniscient, his larger knowledge must foresee the thing to be done and it does not need direction or stimulation by human thought and that the individual desires are not and cannot be in any world-order the true determining factor”

(The Synthesis of Yoga - P-646)

(ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಾಫಲ್ಯವು ಅನೇಕ ಸಲ ಸಂದೇಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನೇ ಅಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ಹೀನವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ನಿಜ. ಅದು ಅಹಂಕಾರದ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೊರೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಾತೀತ ಶಕ್ತಿಯು ವಿಶ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ - ಅದು ಸರ್ವಜ್ಞವಿರುವುದರಿಂದ, ತನ್ನ ವಿಶಾಲ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆದೇಶವೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಮಾನವೀಯ ವಿಚಾರದಿಂದ

ಉದ್ವಿಪನ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆಶೆಗಳು, ವಿಶ್ವವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, ವಿಶ್ವದ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಡದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿಯಂತೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಮಹತ್ವದವಲ್ಲ. ಆ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದು ವಿಶೇಷ ರೂಪ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಒರಟು ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇನೂ ದೋಷವಲ್ಲ. ನಿಜ ಆದರೂ ಅದು ಬಾಲಿಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವಿರುತ್ತದೆ.

“Its power and sense is to put the will, aspiration and faith of man into touch with the divine Will as that of a Conscious Being with whom we can enter into conscious and living relations.” (Ibid-P.647)

(ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವೆಂದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಯುಕ್ತ ಪರಮ ಪುರುಷನ ದಿವ್ಯವಾದ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಪರಮ ಪುರುಷನೊಡನೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಯುತ ಮತ್ತು ಜೀವಂತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.)

ಅಂದರೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಗುರಿ, ಪರಮ ಪುರುಷನೊಡನೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಯುಕ್ತ ಜೀವಂತ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಪರಮ ಪುರುಷನು, ಆ ಭಕ್ತನನ್ನು ವಿಶ್ವ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ-ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿ “ಭಗವದ್ಭಾವ” ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಅವನು ವಿಭೂತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ, ಆ ವಿಭೂತಿಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೇ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. (ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ-1x-22)

6

“ನಿಜಶತ್ರು ಗೆದ್ದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಪೊರೆದು ಕಾವ”

ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವಿನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾರೂ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಬಗೆಗೆ ಕರುಣೆಯೇ ಇತ್ತು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಸೇವೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಭಂಗ ಬಂದರೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕೇಡು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಕೊಂದ.

ತೃಣಮಾತ್ರವಾದ ಮೂಲೋಕಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ನೀಡಿದವನೆ
ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಚಂದ್ರ ದೇವಾದಿಗಳಿಗೆ ನಿಜ ತೇಜ ನೀಡಿದವನೆ
ಬಾಲ ರವಿಯ ತೆರ ಕೆಂಪು ಕಾಂತಿ ಮುಕ್ಕಣ್ಣು ಪಡೆದ ದೇವ
ಅಸಹ್ಯ ವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹ ದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ

(ಪದ್ಯ-13)

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ವರವನ್ನು ನೀಡುವುದೆಂದರೆ, ಅವನು ಸರ್ವ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅಕ್ಷರಪುರುಷನ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವಾತನು (ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ದೇವತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.) “ಸರ್ವ ಭೂತಹಿತೇ ರತಾಃ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಕ್ಷರ ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಪುರುಷಿಣ - ನಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತಗೊಳಿಸಿ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ಮಾಡಿದವನು - ತಾಂತ್ರಿಕನಾದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಾಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೆ ಹಿತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ - ಶ್ರೀನರಸಿಂಹನು

“ವಜ್ರದಂತಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಉಗುರಿನಿಂದ ದೈತ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಹರಿದೆ.”

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆಯ ಮಾತಿದೆ -

“ಕೊಡಲಿನಿಂದ ಹೋಗದ್ದನ್ನು ಉಗುರಿನಿಂದ ಸೀಳಿದೆ”

ಈ ಚಾನಪದ ಮಂದಿ, ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನು -

“ತೃಣಮಾತ್ರವಾದ ಮೂಲೋಕಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ನೀಡಿದವನೆ” ಎಂದು ವರ್ಣಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಸೂರ್ಯಾರಿ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ವರವನ್ನು ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ “ಸರ್ವಭೂತ ಹಿತೇರತಃ” ಸರ್ವಭೂತ ಹಿತದಲ್ಲಿ ರತರಾದ ವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ದೇವನು ನಿಜ ತೇಜ ನೀಡಿದವನೆಂದು ವರ್ಣಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನು - ತಾನು ಬಯಸದಿದ್ದರೂ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಸಂಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ದೈತ್ಯರ ಮುಕ್ತಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ದೈತ್ಯರಿಗೂ, ನಿತ್ಯಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಲೋಕಗಳು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬೇರೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಗುರುಗಳಾದ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಭಕ್ತಿಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೂ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಹೇಳಿದ ಶ್ರವಣ, ಕೀರ್ತನ, ವಿಷ್ಣು ಸ್ಮರಣಾದಿಗಳು, ಭಕ್ತಿಸೂತ್ರದ ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನ ನಿಷ್ಕಾರ್ಥ ಭಕ್ತಿಯ ಸೋಪಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸುವೆನು.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಭಕ್ತಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ- 1) ಶ್ರವಣಂ 2) ಕೀರ್ತನಂ 3) ವಿಷ್ಣೋಸ್ತ್ಮರಣಂ, 4) ಪಾದಸೇವನಂ, 5) ಅರ್ಚನಂ 6) ವಂದನಂ 7) ದಾಸ್ಯಂ 8) ಸಖ್ಯಂ 9) ಆತ್ಮನಿವೇದನಂ.

ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಂ - ಎಂದರೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳು, ವೇದಗಳು ಎಂದು ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾರದರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಋಷಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ “ಸ್ವಂದ” ಎಂದೂ ಅಗ್ನಿ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಷಾದೇವಿಯು ನಾಮಗಳಿಗೆ ಅಧಿದೇವತೆಯೆಂದು, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಷಾ ದೇವಿಯು ಶಾಂತಿಯ ಅಧಿದೇವತೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಇದು ಬರಿ ಬೆಳಗಲ್ಲೋ ಅಣ್ಣಾ
ಶಾಂತಿ ರಸವೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾ
ಮೈದೋರಿತಣ್ಣಾ”

- ಎಂದು ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಶಾಂತಿ, ಶಾಂತಿ, ಶಾಂತಿ ಎಂದು ವೇದರ್ಷಿಗಳು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು “ಶ್ರವಣಂ” ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಪ್ರಥಮ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರ. ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯೂ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಕೀರ್ತನಂ - ಎನ್ನುವುದು, ನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮವೇದವೇ ತಾನೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಆನಂದವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿರುವುದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಕೇವಲ ಮನರಂಜನಂಜನಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಸಂಗೀತವು ನಿಧಿಧ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ.

ವಿಷ್ಣೋ ಸ್ಮರಣಂ - ಎಂದರೆ ಯಜ್ಞನಾಮಕ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಮನುವು, ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ, ಯಜ್ಞನಾಮಕನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಯಜ್ಞದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಪಾದಸೇವನಂ - ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪಾದಸೇವೆಯು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪಾದಸೇವೆಯೆಂದರೆ, ಭಗವಂತನ ಆಚರಣದಂತೆ ತಾನೂ ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಅನುಭಾವ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಪರಾಪ್ರಕೃತಿಯು ಭಗವಂತನ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಅವಳ ಪಾದ ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ.

ಅರ್ಚನಂ - ಇದು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯ ಉಪಾಸನೆ. ಉಪಾಸನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತೀಕ ಉಪಾಸನೆ, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಉಪಾಸನೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಉಪಾಸನೆ ಎಂದು ಐತರೇಯ ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಷ್ಯವು ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಉಪಾಸನೆ ಎಂದರೆ ಹೃದಯಾಂತರ್ಗತ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಋಷಿಗಳಂತೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಗಾಯತ್ರಿಯ ಸಾರ. ಋಷಿಗಳು ಇದರ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವೇದ ಸಾರವೇ ಗಾಯತ್ರಿ.

ವಂದನಂ, - ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸುಧಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಎಂದು ಕವನವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ನಿಧಿಧ್ಯಾಸರೂಪಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೇ ವಂದನ! ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯರು (ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು) ಇದರಲ್ಲಿ ಮನನ-ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಆನಂದ ರೂಪಿಯಾದ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ದಾಸ್ಯಂ - ಎಂದರೆ ಹನುಮನ ದಾಸ್ಯವೆಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಹರಿದಾಸಿ. ಅವಳು ಅಕ್ಷರ ಪುರುಷಿಕಾ. ಹನುಮನು ಕ್ಷರಪುರುಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷರಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಹನುಮನು ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠನು.

ದಾಸ್ಯವೆಂದರೆ, ಸಮರ್ಥ ನಿಷ್ಕಾಪೂರ್ಣ ಆಜ್ಞಾಪಾಲನೆ. ಭಗವದಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಂಥ ಸಮರ್ಥ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಕಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಜೀವೋತ್ತಮನಾದ ವಾಯುದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜೀವೋತ್ತಮ ತತ್ವವು ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಭಗವದಾಜ್ಞೆಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. “ಮಾಮನುಸ್ಮರ ಯುಧ್ಯಚಿ”-ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಮುಖ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವರಿಗೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಖ್ಯಂ - ಎಂಬುದು, ನರ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದು. ದಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಖ್ಯ ಎರಡೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವೆರಡು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೇನೆ ಅವು ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ -

“ಭೋಕ್ತಾರಂ ಯಜ್ಞತಪಸಾಂ ಸರ್ವಲೋಕ ಮಹೇಶ್ವರಮ್
ಸುಹೃದಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮಾಂ ಶಾಂತಿಮ್ಯಚ್ಛತಿ”

(V-29)

(ನನ್ನನ್ನು ಯಜ್ಞ ತಪಸ್ಸುಗಳ ಭೋಕ್ತಾರನೆಂದೂ, ಸರ್ವಲೋಕ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೂ ಸುಹೃದ ಅಥವಾ ಮಿತ್ರನೆಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಶಾಂತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ.)

ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಸಾರವನ್ನೆಬಹುದಾದಂಥ “ಸುಹೃದ” ಎಂಬ ಕವನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಂತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಡಾ| ಜಿ.ಎಸ್. ಅಮೂರರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಎಲೆ ಸುಹೃದ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಸ್ಥನೇ, ನರ
ನಾರಾಯಣನೇ, ನಿನ್ನ ಮೈತ್ರಿಯ ಉಗಾಭೋಗ
ಉಸಿರು ಈ ಹಕ್ಕಿಯಲಿ, ತುಂಬು ಜೀವವ ದೇವ.
ಯುಗಜುಗದ ಪರಿಪಾಕದಿಂದ ಬರಲಿರುವಂಥ
ಸ್ನೇಹಸಾರದ ಹದವನರಿವೆವೇ?.....”

(ಒಲವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಪು. 252).

ತತ್ವದೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥ ನಮಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಸ್ಥನಾದ ದೇವನು ನಮಗೆ ಸುಹೃದನಾಗಿರುವುದು ಎಂಥ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಎಂಥ ಗೌರವ! ಅವನು ನರನ ನಾರಾಯಣನು, ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಶ್ರೀನರಸಿಂಹನು! ಆದ್ದರಿಂದ ಯುಗಜುಗದ ಪರಿಪಾಕದಿಂದ ಬರಲಿರುವಂಥ ಸ್ನೇಹಸಾರದ ಹದವನು ಅರಿಯುವಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಅವರದು! ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಅರಿಯಬಹುದೇ! ಮೈತ್ರಿಗೆ, ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ “ಹಕ್ಕಿಯಲಿ” ಎಂಬ ಪದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾಂಡೂಕ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ “ದ್ವಾಸುಪರ್ಣಾ” ದಲ್ಲಿ ಬಂದ “ನರ”ನೆಂಬ ಹಕ್ಕಿ ನಾರಾಯಣನು ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯುಗಜುಗದ ಎಂಬಲ್ಲಿ “ಜುಗ” ವು ಈ ಜೋಡಿ ಹಕ್ಕಿ ಧ್ವನಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಖ್ಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಆತ್ಮನಿವೇದನ ಎಂಬ ಭಕ್ತಿಯು ಇದರದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕಾರ, ಅದು ಸಾಮರಸ್ಯಭಕ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ -

“But the highest and the greatest relation which starts from none of the ordinary religious motives, but is rather of the very essence of Yoga, springs from the very nature of love itself, it is the passion of the Lover and Beloved”
(The Synthesis of Yoga- P.649)

(ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಂಬಂಧವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯೋಗದ ಸಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮದ ಸ್ವಾಭಾವದಿಂದಲೇ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದು ದೈವೀ “ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ”ಯ ಪ್ರೇಮ.)

ಇದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಒಂಬತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅದನ್ನು ಅಗದಷ್ಟು ಆಳ ಹೆಚ್ಚು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮೇಲೆ ಎತ್ತದಿದ್ದರೆ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನು ತನ್ನೊಡನೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೆಂಬ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು, ವಿಜಯ ನಗರದ ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರಾಗಿ, ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದನು.

7

ಜೀವಿಯವರು, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಅಲಂಕಾರಭರಿತ ಮತ್ತು ಬೀಜಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸದ ತಪಸ್ಸು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಪಠಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸುಂದರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಅಭಯ ಪ್ರಧಾನದಲ್ಲಿಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಜೀವಿ, ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದ ಎಲ್ಲಾ ತಿರುವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಶ್ರದ್ಧಾಸಾಹಸದ ಫಲವಾಗಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಯ ಉದಯವಾದುದು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಭಾಗ್ಯ.

ಸ್ವತಃ ಜೀವಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ “ಅಹಿತದಹನ” ಹಾಗೂ “ಪ್ರಣತ ಭಯಹರಣ”, ಈ ಸ್ತೋತ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದರೂ ಅನುವಾದಕರಾಗಿ “ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ” ಕ್ಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೌದ್ಧಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಮಾಧ್ವರಲ್ಲಿ “ವೃತ್ತಿಜ್ಞಾನ” ವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ನಿದಿಧ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿ ದರ್ಶನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧತೀತವಾದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವು ಭಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಭಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಬರಿ ಭಾವೋದ್ರೇಕವಲ್ಲ. ಅದು ಜೀವದ ಸ್ವರೂಪಾನಂದ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೂ ಆ ಸ್ವಾನಂದ ಶಕ್ತಿಯೇ ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯು ಒಂದು ಮಂತ್ರ ಎಂಬುದೂ ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ. ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಣಿಹವಜ ಆಶೆಗಳು ಮಾನವೀಯ ವಿವೇಕವನ್ನೂ ಜೀವಾಳದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ದೈವಿಕ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು ಇಂಥ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಮೂಲಕ.

ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ನಿರ್ದೋಷ ಸಿದ್ಧಿ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ, ಅಥವಾ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಭಯಂಕರ ಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ, ದರ್ಶನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಯೆಂದರೆ-ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸತ್ಯ, ಜ್ಞಾನ, ಆನಂದಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ ಅಂತರ್ಬಾಹ್ಯ ದೋಷ ಹಾಗೂ ವಿಘ್ನಗಳ ನಿವಾರಣ. ಇದನ್ನೇ ಕವಿ -

ಲಿಕುಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರ ಪುತ್ರನೋರ್ವನೊರೆದ
ದೋಷರಹಿತ ಸಜ್ಜನರ ಹಿತವ ಬಯಸುತ್ತ ಸ್ತೋತ್ರ ಬರೆದ
ಶತ್ರು ಸಂಹರಿಸ ಪಾಪನಾಶಿ ನರಸಿಂಹ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಠಿಸೆ
ಕಾಮಲೋಭಗಳ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಗದೆ ನರ ಹರಿಯ ಲೋಕಪಡೆವ (ಪದ್ಯ-23)

ಎಂದು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ ತಮ್ಮ “ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತೋತ್ರ” ದಲ್ಲಿ -

ಡಿಂಬದ ಈ ಕಂಭದೊಳಗೆ ತಾವು ಅಡಗಿ ಇರುವಿರಿ
ನಂಬಿರುವಿ ಎದೆ ಹೂವನೆ ಆಸನ ಮಾಡಿರುವಿರಿ
ವೈರಿಯಿಂದ ಕಾಯಬೇಕು ಕರುಣಿಸುತ್ತ ಸದ್ಗುರೋ
ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಹೇ ನೃಸಿಂಹ ಪಾಹಿ ಮಾಮ್

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರುವುದನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಂಬದಿಂದ ಬಂದ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯು ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹವೆಂಬ ಕಂಬದ ಒಳಗೇ ಇರುವ ಬಿಂಬರೂಪಿ ಪರಮಾತ್ಮ ನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಬಿಂಬರೂಪಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನು ನಾರಾಯಣನ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೇ ಹೌದು ಎಂದೂ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈತನು ಭಕ್ತನನ್ನು ವೈರಿಯಿಂದ ಕಾಯುವ ಸದ್ಗುರುವೆಂದೂ ಸಂಭೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಾವತಾರವಾದ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯ ಸಾರಸತ್ಯವಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಣೆಗೆ ಇದು ಸ್ಥಳವಲ್ಲ.

8

ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಗ್ರರೂಪಿಯನ್ನು -

“ಬಾಲರವಿಯ ತೆರೆ ಕೆಂಪು ಕಾಂತಿ ಮುಕ್ಕಣ್ಣು ಪಡೆದ ದೇವ”
“ಬೆಂಕಿ ಉಗುಳುವಾ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು ಮಾರ್ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ ಬಾಯಿ”

ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವುದು, ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ ಭಗವತ್ ಸ್ವರೂಪವು ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನೇ ಎಂದು ಎತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಣ್ಣು ಮೂರ್ ಕಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ವೈರಾಗ್ಯ, ಸಂತ್ಯಜ್ಞ, ಸ್ವಾನಂದಗಳೆಂಬ ಮೌಲ್ಯಸಿದ್ಧಿ.

ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ತೋತ್ರವು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಮಾಲಿನಿ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಧ್ಯಾನವು ರೂಪ, ಗುಣ, ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ನಿದಿಧ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹನ ಸತ್‌ಚಿತ್ ಆನಂದ ಹಾಗೂ ಅಹಿತ ದಹನಗಳೆಂಬ ಗುಣಯುಕ್ತ ರಮ್ಯ

ಭಯಂಕರ ಗುಣರೂಪಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಧ್ಯಾನಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ.

ಮಾಲೆಯಿಂದ ಭೂಷಿತನು ಆದ ನರಸಿಂಹ ದೈವ ಶಕ್ತ
ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟಕಾರ್ಯದಿಂ ಗುಣದಿ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಹಿತ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಿರಿಯ ಕೊಡುವನಿವನು
ನಾರಸಿಂಹನಿವ, ಸೇವೆ ಮಾಡೆ ಸಂಪದವ ಕರುಣಿಸುವನು. (ಪದ್ಯ-22)

ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳೆಂದರೆ 1)ಸೃಷ್ಟಿ 2)ಸ್ಥಿತಿ 3) ಸಂಹಾರ 4) ನಿಯಮ 5) ಜ್ಞಾನ 6) ಅಜ್ಞಾನ 7) ಬಂಧ 8)ಮೋಕ್ಷ-ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಕಾರ್ಯಗಳು. ಇದು ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂತ್ರ-ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯಯತಃ-ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರ ಭಾಷ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಕೆಯ ಪ್ರಾಸಾದಿಕತೆಯನ್ನು ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಲವು ಚರಣಗಳು ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿವೆ -

“ಪ್ರಳಯ ಸೂರ್ಯನೊಲು ಕೆಂಡದಂಥ ಮಂಡಲವ ಪಡೆದ ದೇವ”

* * *

“ತೇಜ ಪರ್ವತದ ಕೋಟೆಯಂಥ ತವ ಸ್ಥೂಲ ತೊಡೆಯ ನೋಡಿ”

ದೈತ್ಯ ಸಂಕುಲವು ಭೀತಗೊಂಡಿಹುದು ಗಾಸಿಗೊಂಡು ಓಡಿ

* * *

“ನಿನ್ನ ಟೊಂಕದಾ ಸುತ್ತು ಹೊಳೆವ ಪೀತಾಂಬರದ ತೇಜ

ಶೈಲ ಪ್ರಸ್ಥ ಬಂಗಾರ ಭೂಮಿಯೊಲು ಮಿಂಚುತಿಹುದು ಸಹಜ”

* * *

“ಅಸುರನಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿ ಹೋದ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು

ನಿನ್ನ ಕೊರಳ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾಲೆ ಬೆಳಗಿಹುದು ಲೋಕವನ್ನು”

ಈ ರಸವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆವ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮನನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ
ಗಳೆಯ ಶ್ರೀ ಜೀವಿಯವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಥದೊಂದು ಧ್ಯಾನಗೀತವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ
ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

20-8-1997

- ಪ್ರೊ|| ಆರ್.ಜಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ,

(ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆ)

ಬೆಂಗಳೂರು

(ಮಿತ್ರ 'ಆರ್. ಜಿ.'ಯವರು ಈ ವಿವರವಾದ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆದು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದವು.
ಈ ಕೃತಿಯ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8.4.99ರಂದು
ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ಅವರು ಈ ಕೃತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯಿಂದ
ತೃಪ್ತಿ ಆದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆ. - ಜೀವಿ)

ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸ್ತುತಿ

(1)

ಉದಯರವಿಯ ಸಾವಿರದ ತೇಜ ಕಂಗಳಲಿ ಕಠಿಣ ದೃಷ್ಟಿ
ಪ್ರಲಯ ಜಲಧಿ ಗಂಭೀರ ನಾದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿವೃಷ್ಟಿ
ಅಸುರನೆದೆಯ ಬಗೆದಿರಲು ರಕ್ತಮಯವಾದ ಅಂಗಯುಕ್ತ
ಪ್ರಣತಭಯಹರನೆ ನಾರಸಿಂಹನೇ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಮನ.

(2)

ಪ್ರಳಯಸೂರ್ಯನೊಲು ಕೆಂಡದಂಥ ಮಂಡಲವ ಪಡೆದ ದೇವ
ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಮನಿಸುವ ತೇಜನೇ ಹುಟ್ಟಿಸಿರುವೆ ಭಯವ
ಅಟ್ಟಹಾಸದಲಿ ನೀನು ಗುಡುಗಿದರೆ ಶತ್ರುನಾಶವೀಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(3)

ತವ ಪಾದಪದ್ಮ ಅಭಿಷಿಕ್ತವಾಗಿಹವು ಅಸುರ ರಕ್ತದಿಂದ
ಭಯಭೀತವಾಯ್ತು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕ ತವ ಪದಾಘಾತದಿಂದ
ಸುತ್ತುನೆರೆದ ದೇವಾಧಿದೇವರು ಸ್ತುತಿಸುತಿಹರು ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(4)

ತೇಜ ಪರ್ವತದ ಕೋಟೆಯಂಥ ತವ ಸ್ಥೂಲ ತೊಡೆಯ ನೋಡಿ
ದೈತ್ಯ ಸಂಕುಲವು ಭೀತಗೊಂಡಿಹುದು ಗಾಸಿಗೊಂಡು ಓಡಿ
ಮೋಡದಂತೆಯೇ ಗುಡುಗಿ ನಡುಗಿ ತಲೆಮರೆಸಿ ಹೋದವೀಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(5)

ನಿನ್ನ ಟೊಂಕದಾ ಸುತ್ತು ಹೊಳೆವ ಪೀತಾಂಬರದ ತೇಜ
ಶೈಲ ಪ್ರಸ್ಥ ಬಂಗಾರ ಭೂಮಿಯೊಲು ಮಿಂಚುತಿಹುದು ಸಹಜ
ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರಾ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಇದೊ ಕುಕ್ಕಿಹೋದವೀಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(6)

ವಜ್ರದಂತಿರುವ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಉಗುರಿನಿಂ ದೈತ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಹರಿದೆ
ಜಠರ ಶಿಖರದಿಂ ರಕ್ತ ಚಿಮ್ಮೆ ಅಂಗಾಂಗ ಸ್ನಾನ ಪಡೆದೆ
ಗುಂಭನಾಭಿ, ಚೆಲುಚೆಲುವ ಜಠರ, ಮೂರ್‌ಮಡಿಕೆ ಸುಂದರಾಂಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(7)

ಅಸುರನಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿಹೋದ ನಕ್ಷತ್ರಮಾರ್ಗವನ್ನು
ನಿನ್ನ ಕೊರಳ ನಕ್ಷತ್ರಮಾಲೆ ಬೆಳಗಿಹುದು ಲೋಕವನ್ನು
ಎರಡು ಕೈಗಳಲಿ ಶಂಖಚಕ್ರ ಇನ್ನೆರಡು ತೊಡೆಯಮೇಲೆ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(8)

ನಿನ್ನ ಬಿರಸು ಆಯಾಲ ರಘಾಡಿಸಲು ಮೋಡ ಕೆಡೆದು ಬಿರಿಯೆ
ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವಾಯ್ತು ಆಕಾಶ ತೆರೆಯು ಸರಿಯೆ
ಪರಿಘದಂತೆ ತಿರುಗಿಸುವ ಕೈಯ ಇದೊ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(9)

ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹದ ಛಲದಿ ಚಂಚಲಿಪ ಕಂಠವುಳ್ಳ ದೇವ
ಕ್ರೋಧದಿಂದ ತುಟಿ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದೆ ಕೆಂಚೆಡೆಯ ರೌದ್ರ ಭಾವ
ಕರುಳಮಾಲೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಶೋಭೆ ಸೀಳುತಿಹೆ ದುಷ್ಟರೆದೆಯ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(10)

ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಸಿಂಹ ಮುಖವು
ಹಲವು ಅಗ್ನಿಗಳ ದೀಪ್ತಿ ಮೀರಿಸಿದೆ ಇದರ ಪರಮ ಶಿಖೆಯು
ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಇದು ಮೂರ್ಛಿತಂದು ಸಂಹಾರಗೊಳಿಪುದೀಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(11)

ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಯಾ ಗುಹೆಯ ಒಳಗೆ ಭೀಕರವು ಕೆಂಪು ಜಿಹ್ವೆ
ಜೊತೆಗೆ ಇರುವವು ಕೋರೆಹಲ್ಲು ಮಣಿಶಿಖರದಂತೆ ಬದಿಗೆ
ಪ್ರಳಯಕಾಲದಾ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೆಂಡವನು ಕಾರುತಿಹವು
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(12)

ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂ ಭಂಗಗೊಳಲು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವಧ್ಯಾನ
ಇಂದ್ರವೈರಿಯಾ ನಾಶ ಬಂತೆಂದು ನಲಿಯೆ ಋಷಿಯ ಗಡಣ
ಅಟ್ಟಹಾಸ ಮಾರ್ದನಿಯಗೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ತುಂಬಿತೀಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(13)

ತೃಣಮಾತ್ರವಾದ ಮೂಲೋಕಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ನೀಡಿದವನೆ
ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿಚಂದ್ರ ದೇವಾದಿಗಳಿಗೆ ನಿಜ ತೇಜ ನೀಡಿದವನೆ
ಬಾಲರವಿಯ ತೆರ ಕೆಂಪು ಕಾಂತಿ ಮುಕ್ಕಣ್ಣು ಪಡೆದ ದೇವ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(14)

ಭೂಭಾರರಾದ ದೈತ್ಯರನು ದಮಿಸೆ ತವ ಭೃಕುಟಿ ಭಂಗ ಸಾಕು
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು ನೀಡೆ ತವ ಭೂಕಟಾಕ್ಷ ಬೇಕು
ದೋಷರಹಿತ ಗುಣಪೂರ್ಣ ನೀನು ಭಯ ದೂರಗೊಳಿಸೊ ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(15)

ಕರ್ಣಕುಂಡಲದಿ ಗಲ್ಲ ತೂಗೆ ಹುಬ್ಬೇರೆ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೆಂಪು ತುಟಿಯು, ಸುರಸಿರಿಯ ಮೂಗು, ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುತ್ತು-ಮಾಲೆ
ಶತ್ರು ದೂರ ಆಯಾಲು ಬೀಸೆ, ನೀ ವರವ ನೀಡೊ ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(16)

ನಿನ್ನ ಕೇಶಗಳ ಅಲಂಕಾರ ನವ ರತ್ನಖಚಿತ ಮುಕುಟ
ಕೊರಳ್ಗೆ ಕೌಸ್ತುಭವು, ಕೈಗೆ ಕಂಕಣವು, ಭುಜಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಟ
ಬೆರಳಿಗುಂಗುಗ, ಗೆಜ್ಜೆಯುಡದಾರ ಧರಿಸೆ ಸುಂದರಾಂಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(17)

ಶಂಖ-ಚಕ್ರವೂ ಗದಾ-ಪದ್ಮವೂ ಖಡ್ಗ ಮತ್ತೆ ಧಾಲು
ಬಿಲ್ಲು-ಬಾಣವೂ ಮುಸಲ-ಆಯುಧ ಪಾಶಾಂಕುಶ ಮೇಲು
ನಖಗಳಿಂದ ರಿಪು ಹೊಟ್ಟೆ ಹರಿದು ನಿಜ ಕರುಳ ಮಾಲೆ ಹಿಡಿದೆ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(18)

ನನ್ನ ವೈರಿಗಳು ಭ್ರಮಿಸಿ ಬಾರದೊಲು ದೂರದೂರ ಇರಿಸು
ಅವರ ದೇಹಗಳ ಒಡೆದು ಹಾಕಿ ನೀ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡು
ಶತ್ರುಸಾಧನವ ಸಾನುಬಂಧಗಳ ನಾಶಗೊಳಿಸು ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(19)

ಬೆಂಕಿ ಉಗುಳುವಾ ಕೋರೆಹಲ್ಲು, ಮೂರ್ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ ಬಾಯಿ
ಕಂಡು ಭ್ರಮಿಸುವರು ಬ್ರಹ್ಮ-ರುದ್ರರು, ಮೊರೆಯುತಿಹರು 'ತ್ರಾಹಿ'
ನಿನ್ನ ಭಕ್ತ ನಾ ಬೇಡುತಿಹೆನು ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ನೀಡು ಈಗ
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(20)

ಬಲಶಾಲಿಯಾದ, ನಿರ್ದೋಷಿಯಾದ, ಗುಣಪೂರ್ಣನಾದ ದೇವ
ನಿಜ ಶತ್ರು ಗೆದ್ದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಪೊರೆದು ಕಾವ
ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವ ತೋರು, ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ ನೀಡು
ಅಸಹ್ಯವೀರ್ಯ ನರಸಿಂಹದೇವ ದಹದಹಿಸು ನನ್ನ ಅಹಿತ.

(21)

ಶಾಂತರಸವ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ಮಾಲಿನೀ ವೃತ್ತಬಂಧ
'ಯನಮ' ಗುಣಗಳಿಂ ಆಯುವೃದ್ಧಿ, ಶ್ರೀವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಪ ಛಂದ
ನಾರಸಿಂಹನಾ ಸ್ತುತಿಯ ಪಠಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ನಿತ್ಯ ಗೆಲವು
ಸಕಲ ಅಹಿತಗಳ ದೂರಗೊಳಿಸುವುದು ಸತ್ಯ ಶುಭದ ಫಲವು

(22)

ಮಾಲೆಯಿಂದ ಭೂಷಿತನು ಆದ ನರಸಿಂಹ ದೇವ ಶಕ್ತ
ಸೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟಕಾರ್ಯದಿಂ ಗುಣದಿ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ
ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಹಿತ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವರಿಗೆ ಸಿರಿಯ ಕೊಡುವನಿವನು
ನಾರಸಿಂಹನಿವ ಸೇವೆ ಮಾಡೆ ಸಂಪದವ ಕರುಣಿಸುವನು.

(23)

'ಲಿಕ್ಕುಚ್ಚುಲ'ದಲ್ಲಿ 'ತಿಲಕ' ರಾದವರ ಪುತ್ರನೋರ್ವನೊರೆದ
ದೋಷರಹಿತ ಸಜ್ಜನರ ಹಿತವ ಬಯಸುತ್ತ ಸೋತ್ರ ಬರೆದ
ಶತ್ರು ಸಂಹರಿಸ ಪಾಪನಾಶಿ ನರಸಿಂಹ ಸೋತ್ರ ಪಠಿಸೆ
ಕಾಮಲೋಭಗಳ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಗದೆ ನರಹರಿಯಲೋಕ ಪಡೆವ.

- ಸಮಾಪ್ತಿ

ಅನುವಾದಕರ ನುಡಿ :

ಮೋಡ ಸುರಿಯುತಿರೆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹಸ್ತುತಿಯ ಧಾರೆ
ಹಿಡಿದು ನೀಡಿದನು ಭಕ್ತವೃಂದಕೆ ಅಳಿಲ ಸೇವೆ ತೋರೆ
ನಾರಸಿಂಹನ ದಿವ್ಯ ಸೋತ್ರವಿದು ನಾನು ಅಲ್ಲ 'ಜೀವಿ'
ನಾನು ಬರೆದಿಲ್ಲ, ಅವನೆ ಬರೆಸಿದನು, ತನ್ನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ.

- 'ಜೀವಿ'

About the translation of Sri Vayu Stuti

"In Madhva tradition, in prayer as well as in worship, Vayu stuti has an important place. The followers of Madhva philosophy treat Vayu stuti as a sacred Mantra. No daily ritual is complete without chanting of Vayu stuti.

Shri G. V. Kulkarni has translated it (Vayu stuti) in Kannada and English verse so that we could imbibe the profound meaning of Vayu stuti in addition to the benefits we derive by daily recitation. Shri G. V. Kulkarni has shown his literary skill and ability by translating profound - serious poetry of Vayu stuti into lilting charming Kannada - English verse. We admire the literary wonder which has transformed Narikelapaka into Drakshapaka".

- Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji,
Pejawar Adhokshaja Mutt.

"Amongst stotras of Madhva Sampradaya the recitation of Dvadasa stotra of Acharya Madhva himself and Vayustuti of Trivikrama have become indispensable parts of the daily worship of every devout Madhva householder.

G. V. has done his best to mirror their contents to the best of his abilities in a spirit of homage and has succeeded remarkably well in enabling the reader to share his thoughts and taste Kavyarasa, Jnanarasa and Bhaktirasa of the mighty work through his word - painting in Kannada and English in a poetic garb."

- Dr. B. N. K. Sharma,
Winner, Shri Vidyamanya Prashasti

"By attempting to translate the Nrusimha Stuti earlier, and now the Vayu stuti of Trivikrama Panditacharya, he (Jeevi) has exhibited an adventure of consciousness which is a good augury for Kannada poetry.

As this Kannada version of Sri Vayu stuti flows like a stream of crystal clear water, it is difficult to imagine the penance and hard work undergone during the process of translation. Those who are familiar with the original Vayu stuti know very well the difficulties in understanding the text because of its roaring compounds and hard syntax and stylistic features. I deem it as Jeevi's adventure of consciousness which has enabled him to succeed in his effort of translation."

- Prof. R. G. Kulkarni,
Critic and poet

About the translation of Sri Nrusimha Stuti

Dr. G. V. Kulkarni has got the appreciation from all by translating Sri Vayu stuti into Kannada and English verse. His translation of Sri Nrusimha stuti is similar to that. It is not easy to translate stotras like Vayu stuti and Nrusimha stuti which are serious and magnanimous. I can say that 'Jeevi' has been successful in this difficult task. He has regaled the intellect and heart of the readers by his style which is simple, charming and melodious.

From the hard coconut shell of Sri Nrusimha stuti he has brought the sweet milk which flows in torrents. I pray HARI-VAYU to shower grace on 'Jeevi', the poet among poets, who has given such a beautiful gift.

- **Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji,**
Pejawar Adhokshaja Mutt.

The rendering of this stotra into Kannada and English is very lucid and lovable. Beautifully worded, these translations help readers - who cannot understand Sanskrit Stotra in its divinely wonderful form - to know the purport of the Stotra considerably well. Readers can enjoy fully from first to last. Each and every word is sweet and well-placed. The translator Sri G. V. Kulkarni is a very good writer and poet of versatile gifts.

- **Pandit Mahuli Vidyasimhacharya**
Kulpati, Satyadhyan Vidya Peetha

Prof. G. V. Kulkarni has been doing very useful service to laymen and women and the younger generation of the Sri Madhva Fold by his sparkling renderings into English and Kannada with the original text in Devnagari of such heartwarming stotras like Vayustuti and Nrusimha stuti which hold a special place of honour in the stotra literature of the school.

- **Dr. B. N. K. Sharma**

Shri Narayana Panditacharya "Sri Nrusimha Stuti" has a complex construction with Alankaras and Bijaksharamantras. 'Jeevi's attempt at translating this, seems to me, as an adventure and a 'tapasya'. When one reads the Kannada version, it looks like a transcreation, an independent and an enchanting Kannada prayer..... It is the good fortune of the Kannada language that such a unique devotional song has taken birth with the result of an ardent faith and an adventure in articulation.

- **Prof. R. G. Kulkarni**

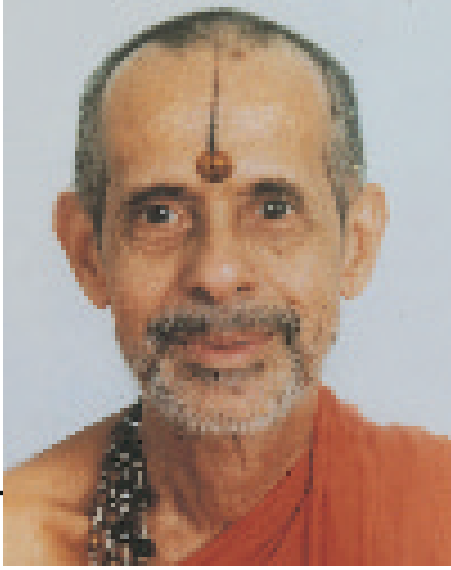
Prof. (Dr.) G. V. Kulkarni, popularly known as 'Jeevi', had his college education in Dharwad. He was a Fellow of the J.S.S. College and a merit scholar at the Karnatak University. He got his M.A. (in Kannada and Sanskrit) and LL.B. from Karnatak University and came to Mumbai in 1960 to take up teaching career. He got his M.A. and Ph.D. in English literature from Bombay University. The topic of his doctoral thesis was SRI AUROBINDO'S INFLUENCE ON THE WRITINGS OF VINAYAK KRISHNA GOKAK.

'Jeevi' has published five poem collections, 12 one-act plays, one short story collection and a novel in Kannada and an anthology of poems - MUSINGS - in English. He has extensively written on the writings of Dr. D. R. Bendre and Dr. V. K. Gokak who happen to be his mentors. His two recent books NA KANDA BENDRE - Jeevana Mattu Sahitya, NA KANDA GOKAK - Jeevana Mattu Sahitya, are tributes to his Gurus.

'Jeevi' has translated Narayana Panditacharya's 'Sri Nrusimha Stuti' and Trivikrama Panditacharya's 'Sri Vayu Stuti' into Kannada and English verse. He runs a weekly literary column, 'Life and Literature', in 'Karnataka Malla', a Kannada daily, published from Mumbai. He is a student of Yoga and Naturopathy and champions the cause of Holistic approach to health and drugless therapy.

- Dr. K. S. Sharma

His Holiness Shri Vishvesha Teertha Swamiji of Pejawar Adhokshaja Mutt, Udupi, is a Seer and Visionary of great distinction. While he is a renowned Spiritual Master, his uniqueness lies in combining the rich Madhva tradition with great innovations of modernity, in the cause of preservation of the human race and developing a new society, permeating eternal human values. Swamiji is a pragmatic Seer, who is not only dedicated to the cause of moulding the disciples in the path of Madhva-mata but also in shaping socio-economic deliverance of the underprivileged. He guides people with a victory mark of two fingers which symbolize 'Duty' and 'Devotion'; duty towards the society and devotion for the Supreme Lord Sri Krishna.

When Swamiji was seven-year old, he was chosen to be the successor by H. H. Shri Vishwamanya Teertha Swamiji of Pejawar Mutt and was given the 'Sanyasa Diksha'. This bala-sanyasin was groomed to become an outstanding scholar by H. H. Shri Vidyamanya Teertha Swamiji of Bhandarkere Palimar Mutt. When he was hardly eighteen, Swamiji founded Madhva Maha Mandal and at twentyfive he started Poorna Prajna Vidya Peetha, a gurukula, to impart Vedantic knowledge to students.

**Shri Shri Vishvesha Teertha Swamiji
is ascending the prestigious PARYAYA PEETHA
for the fourth time on 18th January, 2000 A.D.**

Swamiji undertook several activities for the revival of 'Sanatana Dharma' and welfare of the community with the active support of H. H. Shri Vidyamanya Teertha Swamiji, such as :

- ★ Establishing and running of schools and colleges for the benefit of public in general.
- ★ Students' Hostel at Bangalore, Mysore, Gulbarga, Raichur, Udupi, Davangeri, Hubli, Dharwad, Gadag, Bagalkot, Bijapur, Belgaum, Mumbai which provide boarding and lodging facilities to deserving students.
- ★ Krishna Sevashrama, Bangalore, a well-equipped 50-bedded hospital.
- ★ A monthly journal 'Tattwavada' in Kannada, Telugu and English.
- ★ Free and Loan Scholarship Scheme for the professional courses.
- ★ Publication of Sarvamoola Granthas and scholarly studies in Madhva philosophy.
- ★ An Orphanage at Udupi.
- ★ Dharmasthalas and Puja mandirs at Haridwar, Badri, Bhuvaneshwar, Rameshwar and Tirupati.
- ★ A Vriddhashrama at Karjigi (Dharwad Dist.)
- ★ Religious Centres at Mumbai and Chennai.
- ★ Installation of "Shri Vidyamanya Prashasti" and "Shri Vishvesha Prashasti" for a Madhwa Scholar and a Sanskrit Scholar of outstanding merit. These two awards carry a purse of one lakh rupees for each with citation, in the manner of Bharatiya Jnana Peetha Award.

PROJECTS TO BE COMPLETED DURING SWAMIJI'S FOURTH PARYAYA

- ★ Construction of new Rajangana.
- ★ Expansion of Adhokshaja Mandir.
- ★ Mega development scheme of PAJAKA KSHETRA, the birth place of Shri Madhwacharya.